

စိတ်ကူးချိုချိန်ပညာ

သော်တာဆွ
စာပေဆွေးနွေးပွဲ

mg.yoe.com

၇၉၂၅

မြန်မာ့စာပေအသင်း

စာပေဝါသနာရှင်များနှင့်
စာရေးလေ့ကျင့်နေသူများအတွက်
လေ့လာဖတ်ရှုဖွယ် စာအုပ်

ISBN 9789997114334

TTS44

9 789997 114334

1,800.00KS

စာပေဆွေးနွေးပွဲ၊ သော်တာဆွေ

စာမျက်နှာ ၁၁၉ မျက်နှာ၊ ၁၃ စင်တီ x ၂၀.၅ စင်တီ

ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး၊ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ(၀၀၅၃၈)၊ ၈၅၊ သင်္ဃာလမ်း၊ တာမွေ၊ ရန်ကင်း

ပုံနှိပ်သူ - ဒေါ်ဝင်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်(၀၀၄၁၂)၊ ၁၁၇၉၊ မရိုးရိုးလမ်း၊ ရန်ကင်း

၂၀၁၉၊ ဇန်နဝါရီလ၊ ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ခြင်း၊ အုပ်ရေ ၅၀၀

၁၉၇၅ ဂုဏ်ထူးစာပေ၏ ပထမအကြိမ်ပွဲ

ရောင်းစဉ် ၁ ၈ ၀ ၀ ကျပ်

email: skccph@gmail.com ; P.O.Box: 705
www.facebook.com/SKCCmyanmarbook
www.skccmyanmarbook.com

စာပေဆွေးနွေးပွဲ
သော်တာဆွေ

ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ခြင်း၊ ၂၀၁၉

mgyc.com

mgyc.com

သော်တာဆွေ၏အမှာ

မောင်သာရ၏ကျေးဇူး

၁၉၇၄ ခု ဩဂုတ်လ၊ တတိယ သီတင်းပတ်ထဲ၌ မောင်သာရ ကျွန်တော့်အိမ် ရောက်လာပြီး...

“အစ်ကို၊ ကျွန်တော် အစီအစဉ်တစ်ခု လုပ်ထားတယ်၊ အစ်ကို ပါရမယ်”

“ရာဇဝတ်မှု ကင်းရဲ့လား”

“စာပေဆွေးနွေးပွဲလုပ်ဖို့၊ ဆွေးနွေးပွဲဆိုပေမဲ့ သူတို့ မေးတာတွေ ဖြေဖို့ပဲ”

“ဘယ်သူမေးတာတွေကိုလဲ”

“ဒီလိုလေ၊ တိုတိုနဲ့ လိုရင်းပြောရရင် စာရေးဆရာတွေကို ရုံသွင်းတာပဲဗျာ။ ဝိုင်အမ်စီအေအသင်းတိုက်မှာ အခန်းငှားမယ်၊ လက်မှတ်တစ်စောင်သုံးကျပ် ရောင်းမယ်။ တစ်ယောက်ကို မေးခွန်းတစ်ခု၊ စာပေနဲ့ပတ်သက်တာ၊ တခြားဟာတွေ မပါရဘူး”

“ဟ ဘယ်မအေလင်တွေက ဘာတွေမေးဖို့ သုံးကျပ်စီ လာပေးကြမှာလဲ”

“အို... အစ်ကို့ပရိသတ်က အစ်ကို့ဆီ လာကြမှာပေါ့။

ကျွန်တော့်ပရိသတ်က ကျွန်တော့်ဆီ လာကြမှာပေါ့။ အခု ကျွန်တော်စိတ်ကူးထားတာက ဆရာဝေန်ရယ်၊ ဆရာသိန်းဖေမြင့် ရယ်၊ အစ်ကိုရယ်၊ ကျွန်တော်ရယ်”

“ဪ တို့လေးယောက်ထိုင်ပြီး သူတို့မေးခွန်းတွေ တစ်လှည့်စီ ဖြေရမယ်ပေါ့”

“မဟုတ်ဘူး၊ တစ်ယောက် တစ်နေ့စီ”

ယင်းသို့ဖြင့် မောင်သာရ၏ အစီအစဉ်အရ (၇-၉-၇၄) ဦးသိန်းဖေမြင့်၊ (၁၄-၉-၇၄) မောင်သာရ၊ (၂၁-၉-၇၄) ဆရာ ဝေန်၊ (၂၈-၉-၇၄) တွင် သော်တာဆွေ။

ထို့ကြောင့် ယခုစာအုပ် ထွက်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်ပါ ကြောင်း။

သော်တာဆွေ

သော်တာဆွေ

စာပေဆွေးနွေးပွဲ

(၁၉၇၄ ခု စက်တင်ဘာ ၂၈ ရက်နေ့၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ကလျာဏယုဝ ခရစ်ယာန် အသင်းတိုက်)

ကြွရောက်လာတော်မူကြသော စာပေ ချစ်မြတ်နိုးသူများ ခင်ဗျား။ ယခုလို ကျွန်တော့်ကို လာရောက်ချီးမြှင့်ကြသည့်အတွက် အထူးပဲ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ကျွန်တော် ပဏာမ အစီရင်ခံချင်တာက အခုဟာကို စာပေဆွေးနွေးပွဲ လို့ အမည်တပ်ထားပေမဲ့ စင်စစ်တော့ လာသမျှမေးခွန်းတွေကို ကျွန်တော် တစ်ယောက်တည်း ဖြေရမှာပါ။ ဒီတော့ ကျွန်တော် စိုးရွံ့မိသမျှ၊ ဘာကြောင့် လဲဆို 'အမေး နွားကျောင်းသား၊ အဖြေ ဘုရားလောင်း' လို့ ဆိုသမို့လား။ ကျွန်တော်ဟာ ဘုရားလောင်း လုံးဝမဟုတ်။ ဘုရားဆုကို တစ်ခါမှလည်း မပန်ဘူး။ ကုန်ကုန်ပြောမယ်ဗျာ၊ စိတ်ကူးတောင် မထည့်ဖူးပါဘူး။ ယုံကြပါ တော့။ ဘာကြောင့်ဆို ဘုရားလေးတစ်ဆူဖြစ်ဖို့အရေးက တယ်ပြီး ကြာတာပဲ။ လေးသချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်း၊ ရှစ်သချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်း၊ ဆယ့်ခြောက် သချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်း။ ကမ္ဘာတစ်သိန်းလေးက အဆစ်အဆစ် ပါနေလိုက် သေး။ အမယ်လေး မတော်မတည့် ကျွန်တော်များ ဘုရားဆုပန်မိရင် ကိုယ့်

ပညတ်နဲ့ကိုယ်ပဲ ၇၅ သချေ့နဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်းများ ဖြစ်နေမလားပဲ။ တော်ပြီ၊ ဒီဘုရားဆုတော့ ဘယ်တော့မှ မပန်ဘူး။ ကျွန်တော် ဘုရားလည်း မဖြစ်ချင်ဘူး။ နတ်သားလည်း မဖြစ်ချင်ဘူး။ နတ်သမီး တစ်ဖက် ၅၀၀ တဲ့၊ ဘယ်နှယ်ဗျာ သေရချည်ရဲ့။ ခု အိမ်က မယားတစ်ယောက်တည်းနဲ့ပဲ နားပူလှပြီ။ ဗုဒ္ဓဘာသာအရ ဘဝတွေ ဆက်ကာဆက်ကာ ရှိနေတယ်ဆိုရင်ဖြင့် ကျွန်တော်ဟာ ဒီလူ့ပြည်မှာပဲ ဆက်ကာဆက်ကာ စာရေးဆရာပဲ ဖြစ်နေချင်ပါတယ်။

ကဲ သည်တော့ ကျွန်တော် ဘုရားလောင်း မဟုတ်တာ ထင်ရှားပြီ။

တစ်ဖန် ခင်ဗျားတို့ဘက် လှည့်တွက်လိုက်ပြန်တော့ ခင်ဗျားတို့ကော နွားကျောင်းသား ဟုတ်သလား။ မဟုတ်ရေးချ မဟုတ်။ ကောလိပ်ကျောင်းသားတွေ။ ဆရာတွေ၊ စာပေဝါသနာရှင်တွေ။

ဒီနေရာမှာ အကြောင်းတိုက်ဆိုင်လို့ ပြောချင်သေးတယ်။ ဒီခေတ်မှာ နွားကျောင်းသားကို အထင်မသေးနဲ့။ ခင်ဗျားတို့တောင် နွားကျောင်းသား ဖြစ်ချင်လို့ မလွယ်ဘူး။ ဘာကြောင့်ဆို နွားဈေးတွေက သိပ်ကြီးတာဗျ။ အခု ဘယ်နှယ်လဲ ကြည့်စမ်း အမဲသား တစ်ပိဿာ ၁၅ ကျပ်၊ ၁၆ ကျပ်။ နွားတစ်ကောင်မှာ အသားပိဿာချိန် ၅၀-၆၀ ထွက်တော့ သားသတ်နွားဈေးဟာ ၇၀၀ ကျပ်၊ ၈၀၀ ကျပ်အထိ ရှိနေတယ်။ ခိုင်းနွားဆိုရင် တစ်ထောင်အထက်မှာပဲ။ ပထမတန်းနွားဟာ တစ်ကောင်တည်း ၁၅၀၀ ကျပ် ကျော်တယ်။

ဒီတော့ နွားဈေးတွေ ဘာကြောင့် ဒီလောက်ကြီးနေရသလဲ။ တချို့က ယိုးဒယားဘက် ခိုးထုတ်ကြလို့တဲ့။ ဒါဟာ အကြောင်းတစ်ချက် ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်နိုင်သော်လည်း ဧကန်မှချ မလွဲသောအရာကို ကျွန်တော် ပြောရမယ်ဆိုရင် ဘယ်ခေတ် ဘယ်အခါမဆို နွားဈေးဟာ စပါးဈေးနဲ့ တွဲနေတယ်။ နွားတစ်ကောင်ရဲ့ တန်ဖိုးဟာ အမြဲတမ်း စပါးတစ်ရာတန်ဖိုးရဲ့ ပတ်လည်မှာ ရှိနေတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ နွားနဲ့ နေလာရတဲ့ လယ်သမားသားတစ်ယောက်ပါ။ ဟိုအင်္ဂလိပ်ခေတ်ကတည်းက စပါးတစ်ရာ ကျပ်ငွေတစ်ရာဆိုရင် နွားဈေးဟာလည်း ဒီတစ်ရာပတ်လည်မှာပဲ။ စပါးဈေးဟာ တစ်ပိဿာ (ကျပ်တစ်ရာ) အောက်စိုက်ထိုးဆင်းပြီး ၆၀-၇၀ ဖြစ်တယ်ဆိုလည်း နွားဈေးလည်း စိုက်ကျတာပဲ။ ဟာ... စပါးဈေးက ၁၅၀ ကျပ်- ၁၆၀ ကျပ် ဖြစ်တယ်

ဆိုလည်း နွားဈေးလည်း ခေါင်ခိုက်လာတာပဲ။ နောက် လွတ်လပ်ရေးရပြီး ဖ-ဆ-ပ-လ ခေတ်ရောက်တော့ စပါးဈေးဟာ ၃၀၀ ကျပ်- ၃၅၀ ကျပ်ဖြစ် တော့ နွားဈေးလည်း အဲဒီလောက်ပဲ။ နွားနဲ့ စပါးဆိုတာက ဟုတ်လား အလုပ်ချင်းလည်း တွဲ၊ ကာရန်ကလည်း မိနေသကဲ့သို့ပဲ။

အခုကြည့်၊ အစိုးရကိုက စပါးဈေးကို ၁၂၀၀ ကျပ်ကနေပြီး ၁၅၀၀ ကျပ်ကျော်အထိ ပေးထားတယ်။ မှောင်ခိုစပါးဈေးက ၂၀၀၀ ကျပ်အထက် ရောက်နေတယ်။ ဒီတော့ နွားဈေး ဘယ်လောက်ရှိမယ်ဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ ခန့်မှန်းကြပေရော။

အဲဒီတော့ ပေါက်ပင် ဘာလို့ကိုင်ရတယ်ဆိုသလိုပဲ၊ နွားဈေး ဘာလို့ ကြီးရတယ်။ စပါးဈေး ကြီးလို့ ကြီးရတယ်။ စပါးဈေး ဘာကြောင့်ကြီးရ တယ်။ ဒါကို ကျုပ် မပြောချင်ဘူး။ စပါးဈေးကြီးတော့ ဆန်ဈေးကြီး၊ ဆန် ဈေးကြီးတော့ အားလုံး ဆန်ထွက်ပစ္စည်းတွေပါ ဈေးကြီးရရော။ ဆန်ထွက် ပစ္စည်းဆိုတာက ဟင်းလျာထဲက ပြောရမယ်ဆိုရင် ဝက်၊ ကြက်၊ ဘဲ၊ ဘဲဥ၊ ကြက်ဥ။ အခု ကြက်ဥတစ်လုံး ပြား ၆၀၊ ဘဲဥ ၅၀၊ ဘဲသားတစ်ပိဿာ ၁၂ ကျပ်၊ ကြက်သား ၁၆ ကျပ်၊ ဝက်သား ၁၆ ကျပ် (ဒါဟာ အခု ဒီစကား ပြောတဲ့နေ့၊ မနက်က ဈေးထဲမှာ ကျွန်တော် ကြားသိခဲ့တာပြောတာနော်။ အခု အစိုးရအဖွဲ့က ကုန်ဈေးနှုန်းကျဆင်းရေး ကော်မရှင်ဖွဲ့ပြီး ဆောင်ရွက် နေပြီမို့ နောင်ဆိုရင် ဒီလောက် ဈေးရှိတော့မှာ မဟုတ်ဘူး။) အဲ အခု လက်ငင်း ခေတ္တခဏသာ ဒီဆန်ထွက်ပစ္စည်းတွေ ဈေးတက်နေတာ။ အဲဒါနဲ့ ကျွန်တော် တစ်ခုစဉ်းစားမိတာက ဒီဆန်ထွက်ပစ္စည်းဖြစ်တဲ့ ဝက်တွေ၊ ကြက် တွေ၊ ဘဲတွေအားလုံး ဈေးတက်ပါလျက် ဆန်ထွက်ပစ္စည်း ဧကန်စင်စစ်ဖြစ် တဲ့ သတ္တဝါတစ်မျိုးဟာဖြင့် တယ်ပြီးတန်ဖိုးကျနေပါလား။ မျက်နှာငယ်နေ ပါလားဗျ။ ဒီသတ္တဝါဟာ ဘာလဲသိလား၊ နေ့စဉ် ထမင်းစားနေတဲ့ ခင်ဗျားတို့ ကျွန်တော်တို့ မနုဿတွေပါပဲ ခင်ဗျား။

ဒီနေ့ ကျွန်တော် မျက်နှာငယ်လိုက်ရပုံ ပြောပြရဦးမယ်။ အခု ဒီဟော ပြောပွဲကို လာခဲ့တော့ ကားမှတ်တိုင်ရောက်ရောက်ချင်းပဲ နံပါတ် ၉ ဟီးနိုးကား ထိုးရပ်လေတော့ ဟာ... ငါတော့ ဒီနေ့ ကံကောင်းတာပဲဆိုပြီး ကျပ်မှန်းသိပါ လျက်နဲ့ နောက်ကားက ဘယ်တော့လာမယ် မမှန်းဆနိုင်တာနဲ့ ဒီကို အချိန်မီ

ရောက်ဖို့ အရေးကြီးတယ်ဆိုပြီး အတင်းတိုးတက်တယ်။ လူဟာ ကားထဲ မရောက်ဘူး၊ ပထမ လှေကားထစ်နင်းပြီး အပြင်မှာ တွဲလွဲဖြစ်နေတယ်။ ဒီတော့ စပယ်ယာက ခင်ဗျား၊ သေချင်သလားတဲ့။ ခင်ဗျား သေချင်ပေမဲ့ ကျုပ်တို့မှာ တာဝန်မကင်းဘူး၊ ဒီတော့ ခင်ဗျား အတွင်းဘက် ဝင်အောင် တိုးနိုင်ရင် လိုက်၊ မတိုးနိုင်ရင်တော့ ဆင်းနေရစ်လို့ ဟောက်တာနဲ့ ကျွန်တော် ကလည်း မလိုက်ဘဲ မနေနိုင်သမို့ အတွင်းဘက် ခေါင်းသွင်း၊ ဒုတိယ လှေကားထစ်နင်းပြီး အတင်းတိုးတက်လိုက်တာ ကျွန်တော့်ခေါင်း ဟောဒီ ချိုစောင်းဟာ လေပူဖောင်းလို ပျော့အိအိအရာတစ်ခုနဲ့ သွားပြီး ထိတွေ့သဗျ။ ဘာမှန်းလဲ မသိဘူး၊ မော့လို့လည်း ကြည့်မရတာနဲ့ အသာ ခေါင်းနဲ့ပွတ် ကြည့်လိုက်တော့ အမျိုးသမီး အသံတစ်ခု ထွက်လာတယ်ဗျ။ “ဟင်းနော် ခေါင်းဖြူကြီး” တဲ့။

ကဲဗျာ... ကျွန်တော့်အဖြစ် ကြည့်ကြရော၊ အပြင်ဘက် ထွက်တော့ စပယ်ယာ အငေါက်ခံရတယ်။ အတွင်းဘက် တိုးဝင်လိုက်မိတော့ ကိုယ်မမြင် ရတဲ့ အမျိုးသမီးရဲ့ အကြိမ်းခံရတယ်။

ကဲ ဟာသနဲ့ ပဏာမလေးခံပြီးတော့ ခင်ဗျားတို့မေးတာတွေကို ဖြေပါ တော့မယ်။ ဒီတော့ ခုန စကားခံခဲ့တဲ့အတိုင်းပဲ ဘုရားလောင်းမဟုတ်တဲ့ ကျွန်တော်ဟာ နွားကျောင်းသားမဟုတ်တဲ့ ခင်ဗျားတို့ အမေးတွေကို ဖြေနိုင် တာရှိမယ်၊ မဖြေနိုင်တာ ရှိမယ်၊ ပြေလည်တာရှိမယ်၊ မပြေလည်တာရှိမယ်၊ အဲ အဲ အဲဒါ အာမခံချက်ပဲ။

အဲ နောက်ပြီးတော့ မေးခွန်းအလိုက်ဖြေရာမှာ တောင်ပေါ်က ရှမ်း ကလေး၊ လျှော်ထမ်းလို့ပြေး၊ ရှည်တဲ့လျှော်က ရှည်၊ တိုတဲ့လျှော်ကတို ဆိုသလို ရှည်တာရှည်မယ်၊ တိုတာတိုမယ်။

ကဲ... အခု ပထမဦးဆုံးကတော့ မေးခွန်း နှစ်ခု တွဲထားတာ။

မေးခွန်း (၁)

‘အနုပညာသည် အနုပညာအတွက်’ ဟူသော ဆောင်ပုဒ်နှင့် ‘အနုပညာသည် ပြည်သူလူထုအတွက်’ ဆိုသော ဆောင်ပုဒ်တို့အပေါ်၌ ဆရာသော်တာဆွေ၏အမြင်ကို ဇွင့်ဆို ရှင်းလင်းပြစေလိုပါသည် တဲ့။

မောင်ဆွေတင့်၊ (ရှုမဝ-အယ်ဒီတာ)
အမှတ် ၁၊ ဆင်းဒွမ်လမ်း၊ ရန်ကုန်

နောက် အလားတူ မေးခွန်း

‘အနုပညာသည် အနုပညာအတွက်’ ဟူသော အယူအဆနှင့် ပတ်သက်၍ ဆရာထင်မြင် ယူဆချက်ကို သိလိုပါသည်။

ဦးအောင်သင်း၊ လ/ထ ကထိက
မြန်မာစာဌာန၊ ၀/သ၊ ရန်ကုန်

ဒီမေးခွန်းဟာ ကျွန်တော်တို့ ဆွေးနွေးပွဲလုပ်ခါမှ ဦးသိန်းဖေမြင့်ကစပြီး မောင်သာရရော၊ ဆရာဇေနရော ဖြေပြီးပြီ။ အခု ကျွန်တော့်ဆီ လာပြန်တော့ ကျွန်တော်လည်း တတ်သမျှ မှတ်သမျှ ဖြေရတော့မှာမို့ တစ်ယောက် တစ်မျိုး တွေ ဖြစ်နေရင်ဖြင့် ဘယ်ဒင်းယုံရမှန်းမသိဘဲ ဆရာများ၊ သားသေ ဆိုတဲ့ အတိုင်း ခင်ဗျားတို့ ဒုက္ခမရောက်ရင် အာဂပေါ့ဗျာ၊ ဟုတ်လား။

ကဲ... ဖြေမယ်။

အနုပညာသည် အနုပညာအတွက်ဆိုတာက Art for Art's sake ဆိုတဲ့ အင်္ဂလိပ်စကားလုံးကို တစ်လုံးချင်း တိုက်ရိုက်ပြန်ထားတာ။ ‘အနုပညာ သည် ပြည်သူလူထုအတွက်’ ဆိုတာကလည်း Art for People's sake ကို ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ ဘာသာပြန်ထားတာပဲ။ ဒီတော့ အင်္ဂလိပ်မြန်မာ နှစ်ဘာသာကိစ္စ ဖြစ်နေတဲ့အတွက် ကျွန်တော်ကလည်း အင်္ဂလိပ် - မြန်မာ နှစ်ဘာသာနဲ့ ရှင်းပြရလိမ့်မယ်။ အင်္ဂလိပ်လူကြီးတစ်ယောက်လည်း ပါလိမ့် မယ်။

၁၉၆၃ ခုနှစ်က စပြီး ၁၉၆၇ ခုနှစ်အထိ မြန်မာပြည်မှာ နေသွားတဲ့ အနောက် ဂျာမနီသံရုံးက စက္ကက်ထရီ ဂျာမန်လူမျိုး ဒေါက်တာ အက်ဒွင်ဂျူး

ဖလတ်ချ်ဆိုတာ မြန်မာလူမျိုးတွေနဲ့ တော်တော်များများ ရင်းရင်းနှီးနှီး ပေါင်းသွားပါတယ်။ ဆရာဇေနလည်း သိပါတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့ဆိုရင် သူ့အိမ် ကိုယ့်အိမ် စားအိမ်သောက်အိမ်ပါ။ ကျွန်တော် ဝိစကီသောက်ချင်ရင် အချိန်မရွေး သူ့အိမ် သွားတာပဲ။ သူမရှိသည့်တိုင် သူ့စားပွဲထိုးကို ကျွန်တော် လိုချင်တာ ပေးလို့ မှာထားပါတယ်။ သူ့အိမ်က အေဒီလမ်း အတွင်းကျကျ အင်းလျားကန်စပ်မှာ တော်တော်ခမ်းနားလှပတဲ့ မြေစိုက်တိုက် အလတ်စား လေး။

ဒါနဲ့ တစ်နေ့ည သူ့အိမ်မှာ သံရုံးတော်တော်များများက လူတွေဖိတ်ပြီး တော့ ဥယျာဉ်ပွဲ ကော့တေးပါတီ လုပ်တယ်။ စားကောင်းသောက်ဖွယ်ရာမို့ ကျွန်တော်က ကာတွန်း ကိုဖေသိန်းပါ ခေါ်သွားခဲ့ပါသေးတယ်။

အဲဒီအဖွဲ့မှာ ဒေါက်တာအက်ဒွင်က ကျွန်တော့်ကို မြန်မာစာပေ လေ့လာနေတယ်ဆိုတဲ့ အင်္ဂလိပ်အမျိုးသားကြီးတစ်ဦးနဲ့ မိတ်ဖွဲ့ပေးပါတယ်။

"He is Thawda Swe the writer, artist" လို့ ဒေါက်တာ အက်ဒွင်က ပြောလိုက်တော့ အင်္ဂလိပ်ကြီးက "You, artist. Then do you write art for art's sake?" လို့ မေးလိုက်တော့ အဲဒီအချိန်မှာက လည်း ကျွန်တော်တို့ စာပေနယ်မှာ အနုပညာသည် အနုပညာအတွက် မဖြစ်စေရဘူး၊ အနုပညာသည် ပြည်သူလူထုအတွက် ဖြစ်စေရမယ်ဆိုတဲ့ ဂယက်က ရှိနေတော့ ကျွန်တော်ကလည်း အမောင် တောင်မှန်း၊ မြောက်မှန်း မသိဘဲ၊ "No, I don't write art for art's sake. I write art for People's sake." လို့ ဖြေလိုက်တော့ အဲဒီ အင်္ဂလိပ်က မျက်လုံးဖြူပြီးတော့ "Oh, you write for people's sake, not for animal's sake. Then no book's for animals in your country" လို့ ပြန်ပြောလိုက် တော့ နံဘေးပရိသတ်က အမေရိကန်ရော၊ ပြင်သစ်ရော၊ အီတလီရော ဟားကြာသဗျ။ ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော် မဟာမြန်မာ အရှက်တော် ကွဲသွားတာ ပေါ့ဗျ။ ကိုယ့်စကားက ဟားမယ်ဆိုလည်း ဟားစရာ ဖြစ်နေသကဲ့။

ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် ပြောခဲ့တာ မြန်မာလို ပြန်မယ်ဆိုရင် "အိုး မင်း အနုပညာသည်၊ ဒါဖြင့်ရင် အနုပညာသည် အနုပညာ အတွက် ဖြစ်အောင် ရေးပါသလား"

ဒီတော့ ကျွန်တော်က

“မဟုတ်ဘူး၊ အနုပညာသည် ပြည်သူလူထုအတွက် ရေးပါတယ်”
လို့ ပြန်ပြောတော့ သူက “ဪ... လူတွေအတွက် ရေးတယ်။ တိရစ္ဆာန်တွေ
အတွက်တော့ မရေးဘူး။ ဒါဖြင့် မင်းတို့တိုင်းပြည်မှာ တိရစ္ဆာန်တွေဖတ်ဖို့
စာအုပ် မရှိတော့ဘူးပေါ့” လို့ ကျွန်တော့်ကို သရော်တော့တာပေါ့ဗျ။

ကဲ သူ ဆော်မယ်ဆိုလည်း ဆော်စရာပဲဗျို့။ သေသေချာချာတွေးကြည့်
တော့ ခင်ဗျားတို့လည်း စဉ်းစားကြည့်ကြပါ။ ဒီလောကမြေမဟီမှာ သတ္တဝါ
တွေ အနန္တ ရှိကြသည့်အနက် အနုပညာကို ဖန်တီးနိုင်တာ လူ၊ အနုပညာကို
ခံစားတတ်တာဟာ လူ၊ ကျုပ်တို့ မနုဿလူသားကလွဲပြီးတော့ ဘယ်တစ်
ကောင်တစ်မြီးမှ အနုပညာကို မဖန်တီးတတ်ဘူး၊ မခံစားတတ်ဘူး။
ဒါကြောင့် ကျွဲပါးစောင်းတီးဆိုတဲ့စကားတောင် ရှိတယ်မဟုတ်လား။ ဒီတော့
ကျွန်တော်တို့က အနုပညာသည် ပြည်သူလူထုအတွက်လို့ ပြောစရာ လိုပါ
သေးသလား။ ကျွန်တော်တို့ အနုပညာဟာ ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူလူထု
အတွက် မဟုတ်လို့ ဘယ်ကျွဲ၊ နွား၊ ဆိတ်၊ ဝက်၊ ကြက်၊ ဘဲ တွေက ဝင်ပြီး
ခံစားနေလို့လဲဟင်။ ဒါကြောင့် ဒီစကားဟာ ပြောစရာကို မလိုဘူး ဟုတ်
လား။

ကဲ... လာခဲ့ဦး ‘အတ်ဖော်အတ်ဆိတ်’ ဒါကို ‘အနုပညာသည်
အနုပညာအတွက်’ လို့ ဘာသာပြန်ထားတာကလည်း တိုက်ရိုက်ကြီး။ ဆရာ
ဒဂုန်တာရာက Naked Beauty ကို ဝတ်လစ်စားလစ်အလှလို့ ပြန်တဲ့အတိုင်း
ပဲ။ တကယ်ဆိုရင် မြန်မာလိုမှာ Naked Beauty နေ့ကက်ဗျူးတီးနဲ့
ဆီလျော်တဲ့ စကားတွေ ရှိပြီးသားပါ။ ‘စင်းလုံးချော’ ဗျာ၊ ‘ဖြူဖြူဖွေးဖွေး
ရေဆေးငါးကြီး’ ဗျာ။ သို့သော် ဒီကိစ္စမှာတော့ ဆရာဒဂုန်တာရာကို အပြစ်
တင်စရာမရှိပါဘူး။ သူဟာ မြန်မာစာပေနယ်ကို စကားလုံး အသစ်တွေ
ရောက်အောင် တီထွင်နေတဲ့လူမို့ ရွှေအိုရောင်တို့၊ ဝါဒစွနီအပြာတို့ ဟုတ်လား၊
သူ့ကို ချီးကျူးရပါမယ်။ ကျေးဇူးတင်ရပါမယ်။ သို့သော် Art for Art's
sake အနုပညာသည် အနုပညာအတွက်လို့ ဘာသာပြန်တာကိုတော့
အဓိပ္ပာယ်မရှိဘူးလို့ ထင်တယ်။ ဘယ်နှယ်ဗျာ အနုပညာက အနုပညာ
အတွက် ဖြစ်ရမှာတုံး။ ကဲ... ဥပမာဗျာ။ ကျွန်တော် စကားလုံး အစားသွင်း

ပေးပါမယ်။ ဆိုကြစို့... မုန့်ဟင်းခါး For မုန့်ဟင်းခါး's Sake။ ကဲ ဒါကို ခင်ဗျားက တိုက်ရိုက် 'မုန့်ဟင်းခါးသည် မုန့်ဟင်းခါးအတွက်'လို့ ပြန်တော့ ဘာအဓိပ္ပာယ်ရှိတော့သလဲ။ မုန့်ဟင်းခါး၊ မုန့်ဟင်းခါးချင်းပဲ စားနေကြလို့ လား။ ဒီတော့ မုန့်ဟင်းခါးချက်ရင် မုန့်ဟင်းခါးပဲဖြစ်ပါစေ၊ မုန့်ဟင်းခါး ကောင်း ဖြစ်ပါစေ၊ လူမစားနိုင်လို့ ခွေးကျွေးမပစ်ပါရစေနဲ့ ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ် သဘောမျိုး ဆီလျော်အောင် ပြန်ဖို့ မသင့်ပေဘူးလား။

ထိုနည်းလည်းကောင်းပဲ Art for Art's sake ကိုလည်း အနုပညာ သည် အနုပညာဖြစ်ပါစေ၊ သို့မဟုတ် အနုပညာဖန်တီးရာမှာ အနုပညာ မြောက်ပါစေလို့ ပြန်လိုက်ရင် ကိစ္စ ရှင်းမသွားပါလားခင်ဗျာ။

တကယ်တော့ဗျာ။ ဒါဟာ ခင်ဗျားတို့ကမေးလို့သာ ကျွန်တော် ရှင်းနေရတာပါ။ အမှန်တော့ ဒီ Art for Art's sake နဲ့ Art for People's sake ဆိုတဲ့ အင်္ဂလိပ်စကားနှစ်လုံးဟာ ကျုပ်တို့နဲ့ ဘာမှမဆိုင်ပါဘူး။ သူတို့ ဘာအဓိပ္ပာယ်ပဲထွက်ထွက် ကျွန်တော်တို့ ရွှေမြန်မာက လေညာက အနေ သာကြီးပါ။ ကိုယ့်မြန်မာယဉ်ကျေးမှု ထုံးစံလေ့နဲ့ ကိုယ့်လူမျိုး၊ ကိုယ့် တိုင်းပြည်နဲ့ဆိုင်တဲ့ စာမျိုး ကိုယ်တတ်နိုင်သလောက် ရေးကြဖို့ပါပဲ။ ဘာမှ အငြင်းပဋိပက္ခတွေ ပွားစရာမလိုပါဘူး။ ဘယ်ဒင်းက ဘယ်လိုပဲ ဆိုနေနေ၊ အမှန်တော့ စာရေးဆရာတစ်ယောက်ဟာ ကိုယ်ရေးစွမ်းနိုင်သလောက်သာ ရေးနိုင်တာပါပဲ။ ဒါဟာ ကျွန်တော့်ကိုယ်နဲ့ နှိုင်းပြောတာပါ။ ကျွန်တော်ဟာ အခု ကျွန်တော်ရေးနိုင်တာထက် တစ်ရွေးသား ပိုမရေးနိုင်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် အချင်းချင်း ငြင်းချက်ထုတ်ပြီး ပုတ်ခတ်မနေကြပါနဲ့တော့။

ကဲ... ဒီမေးခွန်းရှင် မောင်ဆွေတင့်နဲ့ ဦးအောင်သင်းရေ၊ ကျွန်တော် တော့ ဒီလောက်ပဲ ဖြေနိုင်ပါတယ်ဗျာ။ မကျေနပ်လည်း မတတ်နိုင်တော့ဘူး၊ ကျုပ် ဘုရားအလောင်းမဟုတ်ဘူးဆိုတာ အာမခံပြီးသားပဲ။

ကဲ... နောက်မေးခွန်းတစ်ခုလာခဲ့စမ်း။

မေးခွန်း (၂)

ဝတ္ထုရေးနည်း ဇာတ်ကောင်မွေးနည်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေးပြစေလိုပါ
တယ်။

မောင်သန်းဝင်း
အနုပညာဦးစီးဌာန
အမှတ် ၁၊ နဝရတ်ရိပ်သာလမ်း၊ ဒဂုန်စာတိုက်၊ ရန်ကုန်

အဲ... နောက် သူနဲ့တွဲ၍ ဖြေနိုင်တဲ့ မေးခွန်းတစ်ခုက
ဇာတ်ကောင်ကို ဘယ်လိုမွေးရပါသလဲ၊ နောက်ပြီး မိမိဇာတ်ကောင်ကို
သတ်လိုလျှင် ဘယ်လိုပုံစံနဲ့ သတ်ရပါမည်နည်း။

ဟယ် ကြောက်ဖွယ်ပါလားဗျို့၊ ဒီမေးခွန်းမေးသူက အမျိုးသမီးခင်ဗျာ။

တင်စုလှိုင်
၂၂-ဗိုလ်မိုးလမ်း၊ မြေနီကုန်း၊ ရန်ကုန်

ဘယ့်နှယ် ကလေးမရယ်၊ ဇာတ်ကောင်မွေးပြီး သတ်ချင်နေရသလဲ။
ကဲလေ သူတို့မေးခွန်းနှစ်ခုအတွက် ဇာတ်ကောင်သေတာပါတဲ့ ကျွန်တော့်
ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို သာဓကတင်ပြီး ဖြေကြားပါမယ်။ အဲဒီဝတ္ထုမှာမည်က 'အလှ
ဘယ်မှာနည်း' တဲ့၊ ၁၉၆၉ ခုနှစ်က စန္ဒာမဂ္ဂဇင်းမှာ ရေးခဲ့ပြီး ကျွန်တော်
စာပေဆုရခဲ့တဲ့ 'ဤလောက မြေမဟိဝယ်' ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်မှာ ပါခဲ့ပါ
တယ်။

ဒီဝတ္ထုကို ကျွန်တော် စလိုက်တာက...

(၁)

အလှကို ကျွန်တော်သည် ဆရာမ ဒေါ်မေစိ၏ ကလေးကင်ပွန်းတပ်ပွဲ
တွင် စတင်၍ တွေ့ရပါသည်။

ကျွန်တော့်ရည်းစား ပျောက်လို့ရှာ

တွေ့ကြရင်ဖြင့် ပြောကြပါ
 သူ့မျက်နှာက ခင်မင်စရာ
 မှတ်မိတာလည်း သေအချာ
 နှာခေါင်းအောက်မှာလည်း မြင်နိုင်တာ
 ပါးစပ်မှာ သွားနဲ့ပါ။

ဒီသီချင်းကို စမ်းချောင်း အရပ်တီးဝိုင်းက သီဆိုဖြေဖျော်နေတယ်။
 ဟာသ သီချင်းဖြစ်တဲ့အတွက် အားလုံးပဲ ရယ်ကြပြုံးကြပါတယ်။ ‘နှာခေါင်း
 အောက်မှာလည်း မြင်နိုင်တာ၊ ပါးစပ်မှာ သွားနဲ့ပါ’ ဆိုလိုက်တော့ အလှနဲ့
 ကျွန်တော်နဲ့ မျက်စိအကြည့်ချင်းဆုံပြီး သူ့ရော ကျွန်တော်ရော ပြုံးလိုက်ကြပါ
 တယ်။ အဲဒီနေရာမှာ အလှရဲ့ သွားလေးတွေလှပုံနဲ့ သူ၏ ကိုယ်လုံး
 ကိုယ်ပေါက် အချိုးအဆက်ကျပုံ၊ ဝတ်စားဆင်ယင်ပုံကို စာဖတ်သူများ
 နှစ်သက်လောက်အောင် ဖွဲ့နွဲ့လိုက်ပါတယ်။ နို့ပြီး အဲဒီတုန်းက ကျောင်းသား
 ဘဝကနေပြီး မြင်းလှည်းသမားဖြစ်ခါစ ကျွန်တော့်ရဲ့ အရွယ်နုနုငယ်ငယ်ပဲ
 ရှိသေးကြောင်းလည်း ဖော်ပြလိုက်ပါတယ်။ ကျွန်တော်က ဒီလိုချောလှတဲ့
 ကောင်မလေးနဲ့ ဇာတ်လိုက်လုပ်ရတော့မှာကိုး (ဒါ ရယ်စရာလားဗျ)။

ဒါနဲ့ အဲဒီကင်ပွန်းတပ်ပွဲအပြီး ၃ ရက်အကြာမှာ ဆရာမ ဒေါ်မေစီနဲ့
 ကျွန်တော် မြင်းလှည်းဂိတ်မှာ တွေ့ကြတော့ ဆရာမက (ဟေ့ မောင်ကြင်ဆွေ၊
 မင်းဟိုနေ့က လှလှကြည်စီးသွားတဲ့ မြင်းလှည်းနောက်က မင်းမြည်းလှည်း
 နဲ့လိုက်ပြီး ငါ့အိမ် ကင်ပွန်းတပ်ပွဲတုန်းက တီးဝိုင်းကဆိုသွားတဲ့ သီချင်း
 လိုက်ဆိုတယ်ဆို) မေးတော့ ကျွန်တော်က (လှလှကြည်ဆိုတာ ဘယ်သူလဲ)
 လို့ မသိချင်ဟန်ဆောင်ပြီး ပြန်မေးတယ်။ ဒီတော့ ဆရာမက (ငါ့ကလေး
 ကင်ပွန်းတပ်ပွဲတုန်းက မင်း မျက်စိကျတဲ့ ကောင်မလေး ပါကွာ) ဆိုပြီး
 အလုပ်အကိုင်နဲ့ နေရပ်ကို ပြောပြတယ်။ နို့ပြီး (လှလှကြည်ကလည်း မင်းကို
 စိတ်ဝင်စားပါတယ်ကွာ၊ မင်းတို့ချင်း ဟန်ကျပါစေကွာ) လို့ ပြောတယ်။
 ဒီအချိန်မှာ ဆရာမဟာ ကျွန်တော် အိမ်ထောင်ကျနေတာကို မသိသေးဘူးလို့
 ရေးခဲ့တယ်။

(၂)

ဂျပန်ခေတ်က ရန်ကုန်မြို့ရဲ့ အစည်ကားဆုံးဖြစ်တဲ့ ဗဟန်းလင်းခံလမ်း၊ ဥက္ကလာဟိုတယ်ရှေ့မှာ တစ်နေ့ခင်း ကျွန်တော် မြင်းလှည်းရပ်ပြီး ဟိုတယ်ထဲက ထွက်လာမယ့် မြင်းလှည်းခတောင်းတိုင်း ပေးတတ်တဲ့ အညာသား အမူးသမားတွေ စောင့်နေတုန်း ဖြုန်းဆို လှလှကြည်တစ်ယောက် အပြေးထွက်လာပြီး ကျွန်တော့် မြင်းလှည်းပေါ်တက် (ကိုကြင်ဆွေ၊ မြန်မြန်မောင်းပါ၊ မြန်မြန်မောင်းပါ) နဲ့ အထိတ်တလန့်ပြော။ ကျွန်တော် မြင်းလှည်း စမောင်းတော့ နောက်က ဂျပန်စစ်ဗိုလ်တစ်ယောက် ထွက်လိုက်လာပြီး (ဟေး ဘိရမာနေဦးက၊ မာစတာလိုက်မယ်က) ပြော။ ကျွန်တော်က မရပ်ဘဲ မောင်း၊ ဂျပန်က နောက်ကပြေးလိုက်။ လင်းခံလမ်းနဲ့ ဆောင်ဒရီလမ်းအချိုးမှာ ရှေ့က မော်တော်ကားတွေလာနေတာနဲ့ ကျွန်တော့်မြင်း ဇက်ဆွဲလိုက်ရတာမို့ ဂျပန်ကျွန်တော့်မြင်းလှည်းပေါ်ရောက်ပြီး ကျွန်တော့်ပါးကိုရိုက်၊ ဒီတော့ လှလှကြည်က သူ့ဖိနပ်ချွတ်ပြီး ဂျပန်ပါးကို ရိုက်။ ဂျပန်က အံ့အားသင့်ပြီး မိန်းကလေးကိုတော့ ဘာမှပြန်မလုပ်ဘဲ ပါးစပ်က ရေရွတ်ပြီး မြင်းလှည်းပေါ်က ဆင်းသွား။ ဒီတော့ လှလှကြည်က သူ့လက်ကိုင်ပဝါနဲ့ ကျွန်တော့်ပါးစပ်က ထွက်တဲ့ သွေးတွေကိုသုတ်ပေး။ ဒီနေရာမှာ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ကြင်နာတဲ့စကားတွေပြောရင်း မြင်းလှည်း ဆက်မောင်း (ကိုကြင်ဆွေ၊ အလှကိုကြင်ဆွေ နာမည်ကို သိနေတာ အံ့ဩသလားဟင်) မေးတော့ ကျွန်တော်က (မအံ့ဩပါဘူး၊ အလှနာမည် လှလှကြည်ဆိုတာနဲ့ နေရပ်လည်း ကျွန်တော် သိနေတာပဲ၊ အခု အဲဒီကို မောင်းမယ်)

သူ့အိမ်ရှေ့ရောက်တော့ (ကိုကြင်ဆွေ၊ အိမ်ပေါ်တက်ပါဦး၊ မေမေနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးရဦးမယ်) ဆိုလို့ ကျွန်တော် တက်လိုက်သွား၊ လှလှကြည်က ဖြစ်ခဲ့ပုံကို အကျိုးအကြောင်းတွေ ပြောပြ။ မအေကြီးက သူ့သမီးအတွက် ကျွန်တော် ဂျပန် အရိုက်ခံရကြောင်းသိရ၍ စိတ်မကောင်းပုံ၊ သနားပုံတွေ ပေါ်အောင်ရေးပြ။ ဒီမှစပြီး သူတို့သားအမိနဲ့ ကျွန်တော် ခင်မင်သွား၊ ကျွန်တော် ပြန်ခါနီး လှလှကြည်က မြင်းလှည်းခ ထုတ်ပေးတော့

“မလုပ်နဲ့ အလှရယ်၊ တစ်ယောက် တစ်ယောက် အဖိုးအခမယူတဲ့ မိတ်ဆွေ ဖြစ်ချင်ပါတယ်” လို့ ပြောဆို ခွဲခွာခဲ့ကြပြီး နောက်တစ်နေ့ညနေ

ဗဟန်းဂိတ်မှာ လှလှကြည် ကျွန်တော့်လာတွေ့ပြီး

“ကဲ ကိုကြင်ဆွေရေ... အလှဖို့ အဖိုးအခ မယူတဲ့ အကူအညီတစ်ခု လုပ်ပေးပါဦး” ပြော။

ကျွန်တော်က ဘယ်လိုကူညီရမလဲမေးတော့ မနက်ဖြန်မနက် သူနဲ့ အတူ အလုပ်လုပ်တဲ့ ဂျပန်အရာရှိကြီးရုံးကို လိုက်ခဲ့ပါ။ အဝတ်ကတော့ ဒီလို ဂါလီဝါးလားပုံမျိုးမဟုတ်ဘဲ ဟိုဆရာမဒေါ်မေစီရဲ့ ကလေး ကင်ပွန်း တပ်ပွဲမှာတုန်းကဝတ်ခဲ့တဲ့ အပေါ်အကျီအနက်၊ ရုပ်အကျီအဖြူ စတစ် ကော်လံ၊ ဘန်ကောက်လုံချည် ကာကီရောင်လေးနဲ့ စတိုင်ကျကျ လာခဲ့ပါဆို တော့ ကျွန်တော်က အလှလည်း အဲဒီကင်ပွန်းတပ်ပွဲတုန်းက ဝတ်တဲ့ ဖက်ဖူး ရောင်အကျီလေးနဲ့ ကြိုးကြီးချိတ်ထဘီ အစိမ်းနုဝတ်ပြီး လည်ပင်း ပုလဲကုံး လေးဆွဲခဲ့ပေါ့။

ဒါဟာ တစ်ယောက်တစ်ယောက် မြင်မြင်ချင်း စိတ်ဝင်စားနေကြ တယ်ဆိုတာကို ဖော်ပြတာပဲ။

အဲဒါနဲ့ နောက်တစ်နေ့မနက် ပြောခဲ့ကြတဲ့အတိုင်းပဲ နှစ်ယောက်သား စတိုင်ကျကျဝတ်စားပြီး ဂိုးလ်ဒင်းဘယ်လီထဲက ဂျပန်ကြီးနေတဲ့ အိမ်ရောက် ကြတော့ ဂျပန်အရာရှိကြီးက ကျွန်တော့်ကြည့်ပြီး လှလှကြည်ကို “ယူဝါဖီယန် စီ ဖိုင်း ဖိုင်း” လို့ ပြောတယ်။ ဒီတော့ ကျွန်တော့်မှာ အံ့အားသင့်သွားရတယ်။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ အင်္ဂလိပ်လို ‘ဖီယန်စီ’ ဆိုတာ ‘လက်ထပ်တော့မယ့် လူ’ လို့ အဓိပ္ပာယ် ရှိတာကိုး။ ဒါပေမဲ့ လှလှကြည်ကတော့ ဣန္ဒြေမပျက်ဘဲ ‘သိုင်းကျူးဆာ’ ဆိုပြီး ဂျပန်ကြီး ညွှန်ပြတဲ့နေရာမှာ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် ထိုင်ကြတယ်။ ခဏအတွင်းမှာပဲ ဂျပန်အရာရှိကြီးက ခေါ်လိုက်တော့ ကျွန်တော့်ကို ရိုက်သွားတဲ့ ဂျပန်စစ်ဗိုလ် ရောက်လာတယ်။ ဒီတော့ အရာရှိ ကြီးက ကျွန်တော့်ကို “မင်းကိုရိုက်တာ သူပဲလား” မေးပြီး ကျွန်တော့်ကို ပြန်ရိုက်ခိုင်းပါတယ်။ ဒီတော့ ကျွန်တော်က မရိုက်ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာလူမျိုးဟာ သည်းခံတတ်ပါတယ်လို့ ပြန်ပြောတော့ ဂျပန်အရာရှိကြီး က သူ့စစ်ဗိုလ်ကို သူတို့ထုံးစံအတိုင်း ဘယ်ပြန်၊ ညာပြန် ပါးကိုရိုက်လိုက်ပြီး ကျွန်တော့်ကို တောင်းပန်ခိုင်းတယ်။ ဒီကိစ္စပြီးတဲ့နောက် ဂျပန်အရာရှိကြီးက လှလှကြည်ကို အလုပ်ဆက်လုပ်ပါ၊ နောက်ကို ဒီလိုမဖြစ်စေဘူးလို့ အာမခံ

ပြီးတဲ့နောက် ကျွန်တော်တို့ကို ပြန်လွှတ်လိုက်တယ်။

လမ်းရောက်လို့ ကျွန်တော်က အကျိုးအကြောင်းမေးကြည့်တော့ လှလှကြည်က သူ့ကို အဲဒီ ဂျပန်စစ်ဗိုလ်က လက်ထပ်ဖို့ ပြောတယ်။ သူက ငြင်းတော့ မနေ့က သူ့ကို ကိစ္စတစ်ခုရှိတယ်ဆို ဟိုတယ်ခေါ်လာပြီး အကြမ်း ကိုင်တယ်။ ဒါကို လှလှကြည်က မနေ့က အဖြစ်အပျက် ဂျပန်အရာရှိကြီးကို ပြောပြပြီး ထွက်စာတင်တော့ အရာရှိကြီးက သူ့စစ်ဗိုလ်ကို လက်ထပ်သင့် သားပဲပြောတာနဲ့ လှလှကြည်က ရုတ်တရက်အကြံရပြီး “ကျွန်မမှာ လက်ထပ်ဖို့ စေ့စပ်ပြီးသားလူ ရှိနေပါတယ်” ပြောလိုက်မိတယ်။ ဒီတော့ ဂျပန်အရာရှိကြီးက မယုံသင်္ကာလို့ဖြစ်ပြီး “မင်းနဲ့ လက်ထပ်မယ့်လူကို ခေါ်ခဲ့စမ်းပါ” ဆိုတာနဲ့ ကျွန်တော့်ကို ခေါ်သွားရတယ်ပေါ့ဗျာ။

“စိတ်မရှိပါနဲ့နော်၊ ဒီလို အကူအညီပေးတဲ့အတွက် ကိုကြင်ဆွေကို သိပ်ပြီးကျေးဇူးတင်ပါတယ်”

ဒီတော့ ကျွန်တော့် စိတ်ထဲမှာ (ကျေးဇူးတင်စရာ မလိုပါဘူး၊ အလှ ရယ်၊ ကျွန်တော်က တကယ့် ကိုယ့်ကိစ္စကို ဆောင်ရွက်လိုက်ရတာလို့ ယူဆ လိုက်ချင်ပါတယ်) ဟု ပြောလိုက်ချင်လှသော်လည်း အလှနှင့် ကျွန်တော် အတွေ့က နောက်ကျခဲ့ပါပြီ။

(၃)

အလှနဲ့ ကျွန်တော့်ဇာတ်လမ်းက ကျန်ပါသေးတယ်။ အလှဟာ ဂျပန် ရုံးတစ်ခုမှာ စကားပြန်လုပ်တာမို့ တစ်နေ့မှာ ခွင့်တစ်လ ရတာနဲ့ ကံဘွဲက သူ့ဆွေမျိုးအိမ် ခေတ္တသွားနေမယ်လို့ သူ့ပစ္စည်းအချို့နဲ့ သူ့အချစ်တော် ကြောင်မတစ်ကောင်လည်း ပါတယ်။ ကျွန်တော့်မြင်းလှည်းနဲ့ သွားကြတယ်။ ကြည့်မြင်တိုင်နဲ့ ကံဘွဲဟာ မြင်းကို တစ်ချိုးတည်း မမောင်းနိုင်ပါဘူး၊ ခရီး တစ်ဝက်လောက်ဖြစ်တဲ့ ကုက္ကိုင်းလမ်း တစ်နေရာမှာ နားရပါတယ်။

မြင်းလှည်းသမားတို့ထုံးစံအတိုင်း မြင်းကို ခရီးရှည်မောင်းပြီး နားတယ်ဆိုရင် လေချွန်လို့ ဆီးတည်ရပါတယ်။ အဲသည်အချိန်အတွင်းမှာ လှလှကြည်ရဲ့ကြောင်ဟာ မြင်းလှည်းပေါ်က ခုန်ချပြီး ခြံဝင်းကြီးတစ်ခုထဲကို ဝင်ပြေးပါတယ်။ ဒီတော့ လှလှကြည်ဟာ အလန့်တကြားနဲ့ “အမယ်လေး

လုပ်ပါဦး ကိုကြင်ဆွေ၊ အလှ ကြောင်လေး ထွက်ပြေးပါပြီ” ဆိုပြီး သူက လည်း မြင်းလည်းပေါ်ကဆင်း၊ ကျွန်တော်နဲ့ နှစ်ယောက်သား ကြောင်ဝင် သွားရာ ခြံဝင်းကြီးထဲ လိုက်ကြတော့ ကြောင်ဟာ နှစ်တောင်လောက် အဆင့် အမြင့်ရှိတဲ့ ဝိုဒေါင်တစ်ခုအောက်ကို ဝင်သွားပါတယ်။ ဒါနဲ့ လှလှကြည်နဲ့ နှစ်ယောက် လေးဖက်ထောက်ပြီးဝင်လိုက်သွားကြတော့ အထဲမှာ မှောင်သည် ထက် မှောင်သာလာတယ်။ ကြောင်ကို မြင်လည်း မမြင်ရ၊ ခေါ်လို့လည်း မရ၊ လှလှကြည် စိတ်အားလျော့ပြီး ငိုသံပါလာတယ်။ ကျွန်တော်က ချောရ တယ်။ ကြောင်အစားရှာပေးမယ်ပြောရတယ်။ သည်မှောင်မှောင်ထဲမှာ လေးဖက်ထောက်၊ သူနဲ့ မျက်နှာချင်းကပ်၊ အကြည့်ချင်းဆုံ၊ သူ့ကိုယ်ရနံ့က မွှေး၊ ဒီနောက် သက်ပြင်းချကြပြီး သူက ရှေ့၊ ကျွန်တော်က နောက်၊ ပြန်ထွက် လာကြ၊ အပြင်ဘက်ရောက်တော့ ဂျပန်ကြီးတစ်ယောက်နဲ့တွေ့။

“ဟား ဟား ဟား ဟား တမီးရည်းစား ဒီမှာလာတွေ့ကြတယ်၊ ကောင်းတယ် ကား” လို့ ပြောတယ်။

ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်က ဖုတ်ဖက်ခါပြီး ဘာမှ သူ့ကိုပြန်မပြောနိုင် ဘဲ ခြံဝင်းထဲက ထွက်လာခဲ့ကြတယ်။

ဒီနောက် လှလှကြည်ကို ကြောင်တစ်ကောင် အစားသွားပေးတယ်။ ဒီကြောင်က ကြောင်ထီးမို့ ‘ဖိုးဆွေ’ လို့ လှလှကြည်က ကျွန်တော့်နာမည် ယူမှည့်တယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း ကျွန်တော့်မြင်းမကြီးကို ‘လှလှကြည်’ လို့ မှည့်တယ်။ ဒီအကြောင်း တစ်နေ့တော့ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ပြောကြတယ်။ နှစ်ယောက်စလုံး မနော ခွေကြတယ်။

လှလှကြည်နဲ့ ကျွန်တော် ဒီအခြေရောက်ကြပြီး တစ်နှစ်လောက် အကြာ ၁၉၄၄ ခုနှစ်မှာ မဟာမိတ်များ ရန်ကုန်ကို နောက်ဆုံးအကြိမ် ဗုံးလာ အကြို၊ မီးလောင်ဗုံးလည်းပါလို့ လှလှကြည်တို့ရပ်ကွက် မီးထဲပါသွား။ အေး ဥသြဆွဲပြီး ကျွန်တော် အပြေးအလွှားရောက်သွားတော့ သေလိုက်ကြတဲ့လူ တွေ သောက်သောက်လဲ။ လှလှကြည်အမေကြီးက...

“အောင်မယ်လေး မောင်ကြင်ဆွေရဲ့၊ ဟောဒီမှာ မင်းအလှရဲ့ အလောင်း ကွဲ့”

အလိုလေး ကြည့်ရက်စရာ မရှိပါလားဗျာ။ ဗုံးဆန်လည်း မှန်ထား

တယ်။ မီးလည်း လောင်ထားတယ်။ ညိုမည်းတွန့်ခွေလို့ ပါးတစ်ခြမ်းလည်း ပဲ့နေလေတော့...

“ကျွန်တော့်ရည်းစား ပျောက်လို့ရှာ၊ တွေ့ကြရင်လည်း ပြောကြပါ၊ မှတ်မိတာလည်း သေအချာ၊ ပါးစပ်မှာ သွားလည်းပါ”

အောင်မယ်လေး သူ့သွား ပုလဲသွယ်လေးတွေကတော့ ဖြူဖွေးရက်ပါပဲ ခင်ဗျာ။

“မောင်ကြင်ဆွေရဲ့၊ သူက တနင်္ဂနွေနေ့မို့ အိမ်မှာနေတယ်၊ အမေက တော့ ဈေးသွားနေလို့။ အောင်မယ်လေး ငါ့သမီးနဲ့အတူ လိုက်မသွားရဘူး ကွယ့် မောင်ကြင်ဆွေရဲ့။ မင်းကို သူ သိပ်ချစ်တယ်ကွယ်၊ မင်းပေးတဲ့ ကြောင် လေးကို သူ ဘယ်လို ခေါ်တယ်မှတ်လဲ။ ဖိုးဆွေတဲ့၊ ကိုဆွေတဲ့။ မင်းပါးစပ်က သွေးစသုတ်ပေးခဲ့တဲ့ လက်ကိုင်ပဝါလေးလည်း သူ တရိုတသေ သိမ်းထား ရှာတယ်ကွယ်။ ကိုကြင်ဆွေက အလှကို ဘယ်နေ့ လက်ထပ်ဖို့ ပြောမလဲမသိ ဘူး။ တစ်နေ့တော့ ပြောမှာပဲ ပြောမှာပဲနဲ့ အခုတော့ မင်း မပြောရတော့ဘူး မှတ်လား”

အမေကြီးသည် ကျွန်တော့်ကိုဖက်၍ ငိုပါတော့သည်။ ကျွန်တော့်မှာ လည်း မျက်ရည်တော့ ကျရပါသည်။

သောတရှင်များခင်ဗျား၊ ဒီနေရာဟာ ဝတ္ထုရဲ့ climax အထွတ်အထိပ် ပါပဲ။ တချို့ စာဖတ်သူများဆီက ရင်ဆို့ပြီး မျက်ရည်စို့ရပါတယ်ဆိုတဲ့ စာများလာခဲ့ပါတယ်။ အဲ... ဝတ္ထုရဲ့ Theme ဦးတည် ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ အဆုံးသတ်မှာ

အလှ၏ မသေမီ ချောမွေ့လှပသော ရူပါရုံ ဣဋ္ဌာရုံကိုလည်းကောင်း၊ မီးလောင်ပုံးထိပြီး သေဆုံးသွားသော အလောင်းကောင်၏ အနိဋ္ဌာရုံကို လည်းကောင်း မျက်စိတွင် ထင်မြင်၍ ဆင်ခြင်မိတော့ အလှကို လွမ်းဆွတ် တသသော စိတ်နှင့် ကျွန်တော် အလှကို ရှာဖွေ၍ တွေ့ပါပြီ။

ဪ အလှသည် အရေပြားပေါ်တွင်သာ ရှိ၏တကား။ အရေပြား အောက်၌မူ အဆီ၊ အသား၊ အသွေး၊ အကြော၊ အရိုး၊ အရိအရွဲ စသည့် ၃၂ ကောဋ္ဌာသသာတကား။

ဒီဝတ္ထု မူရင်းဖတ်ချင်ရင် ၁၉၆၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ စန္ဒာမဂ္ဂဇင်း၊ သို့မဟုတ်

ကျွန်တော် စာပေဆုရသော 'ဤလောကမြေမဟီဝယ်' ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်။

ကဲ... ဝတ္ထုရေးနည်းနဲ့ ဇာတ်ကောင်မွေးနည်းကို သိလိုသူများခင်ဗျာ။
ကျွန်တော် ရှင်းလင်း တင်ပြပါတော့မယ်။ ဒီဝတ္ထုဇာတ်လမ်းအကျဉ်းကို
ပြောခဲ့တာမှာ ကျွန်တော် အပိုင်း ၄ ပိုင်း ခွဲခဲ့ပါတယ်။ ဒီ ၄ ပိုင်းစလုံးမှာ
မြင်းလှည်းသမားလေး မောင်ကြင်ဆွေနဲ့ လှလှကြည် နှစ်ယောက်တည်းပဲ
တွေ့ကြရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အစစ်အမှန်က ကျွန်တော်တို့နှစ်ဦးတည်း မဟုတ်
ဘူးခင်ဗျ။ ဒီဝတ္ထုထဲကအတိုင်းလည်း မဟုတ်ဘူး ခင်ဗျ။

(၁) အစမှာ

အလှကို ကျွန်တော်သည် ဆရာမဒေါ်မေစိ၏ ကလေးကင်ပွန်းတပ်ပွဲ
တွင် စတင်၍ တွေ့ခဲ့ရပါသည်။

ကျွန်တော့်ရည်းစား ပျောက်လို့ရှာ၊
တွေ့ကြရင်ဖြင့် ပြောကြပါ၊
သူ့မျက်နှာက ခင်မင်စရာ၊
မှတ်မိတာလည်း သေအချာ၊
နှာခေါင်းအောက်မှာ မြင်နိုင်တာ၊
ပါးစပ်မှာ သွားနဲ့ပါ။

လို့ တီးဝိုင်းကဆိုလိုက်တော့ အလှနှင့် ကျွန်တော် မျက်စိအကြည့်ချင်း
ဆုံပြီး သူ့ရော ကျွန်တော်ရော ပြုံးလိုက်ကြပါသည်။ ဒါဟာ မှန်ပါတယ်။
နို့ပေမဲ့ ကျွန်တော် သူ့နှာမည်ကို မသိဘူးဗျ။ ကင်ပွန်းတပ်ပွဲမှာတွေ့တဲ့
ကောင်မလေး ခပ်ချောချောပဲ။

နောက် ၃-၄ ရက်လောက်အကြာ ဒီကောင်မလေးစီးသွားတဲ့ မြင်း
လှည်းနောက်က ကျွန်တော်လှည်းနဲ့လိုက်ပြီး 'ပါးစပ်မှာ သွားနဲ့ပါ' သီချင်း
ဆိုတာလည်း အမှန်ပဲ။ ဒါ ကျွန်တော့်ဝါသနာပဲ။ အဲသည်တော့ ကောင်မလေး
ကလည်း ကြည့်သွားပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆရာမ ဒေါ်မေစိက ကျွန်တော့်ကို
ပြောတာကတော့ "ဟေ့ မောင်ကြင်ဆွေ၊ မင်း ကျောင်းသားတုန်းကလို
နောက်တီးနောက်တောက် အလုပ်တွေ မလုပ်နဲ့တော့ကွ၊ ဟိုကောင်မလေး
လည်း ငါပြောလိုက်ပြီ၊ မင်း လူပျိုမဟုတ်တော့ဘူးလို့။"

တောက် ရက်စက်ပါ့ဆရာမရယ်

ဒါနဲ့ ဒီကလေးမနဲ့ ကျွန်တော် ကိစ္စပြတ်ရတာပေါ့ဗျ။

(၂) အဲဒီအပိုင်းနှစ်မှာ လှလှကြည် ဟိုတယ်ထဲက ထွက်အလာ ဂျပန် စစ်ဗိုလ်ကလိုက်၊ ကျွန်တော့်ကို ရိုက်ဆိုတာက တခြားသမီးရည်းစား နှစ်ယောက်ရဲ့ တကယ့်အဖြစ်မှန်ခင်ဗျ။ ကပြားတွေ ကျွန်တော်နဲ့ မြင်းလှည်း မောင်းဖက်၊ စိန်ပေါကျောင်းထွက် တိုနီတဲ့။ သူ့ရည်းစား ရိုစီက တကယ်ပဲ အဲဒီတုန်းက ဂျပန်ရုံးတစ်ခုမှာ စကားပြန်လုပ်တယ်။ ဂျပန်စစ်ဗိုလ်က ရိတိတိ လုပ်နေလို့ ဟိုတယ်အပြင်ဘက်က သူ့ရည်းစားကို စောင့်ခိုင်းထားတာ။ ဒါကို ကျွန်တော်က သက်သက်အချောင် အသားဝင်ယူတာ။ ခင်ဗျားတို့ ရှောက်မြင်ကတ်မသွားကြဘူးလား။

(၃) အဲဒီအပိုင်းသုံးမှာ မိန်းမပျိုလေးတစ်ယောက်နဲ့ ကျွန်တော် ကံဘဲ ကို အသွား၊ သူ့ကြောင်လေးက မြင်းလှည်းပေါ်က ဆင်းပြေး၊ နှစ်တောင် လောက်မြင့်တဲ့ ဂိုဒေါင်အောက် ဝင်သွား၊ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် လေးဖက် ထောက် လိုက်သွားကြတယ်ဆိုတာက အမှန်ပါပဲ။ အဲဒီမိန်းကလေးက 'ငြိမ်း' တဲ့၊ အခုရှိပါတယ်ခင်ဗျား၊ ဆရာမကြီး ဖြစ်နေပါတယ်။ ကျွန်တော့်ယောက္ခမ အိမ်က မအူပင်လမ်း၊ ငြိမ်းတို့အိမ်က ဖျာပုံလမ်း၊ လမ်းချင်းကပ်၊ တစ်ယောက် တစ်ယောက် သိကျွမ်းခင်မင်နေကြတာပဲ။ သူနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ ဘာမှမဖြစ် လိုက်ကြပါဘူး။ ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား၊ ကျွန်တော့်သမီး အကြီးဆုံးလေးမွေးတော့ ငြိမ်းအစ်မ ဒေါက်တာမမြသိန်းနဲ့ ဖွားရတာကြီးကို၊ ဟီးဟီး။

(၄) ကဲ အပိုင်းလေးကတော့ တကယ်ပဲ။ ၁၉၄၄ ခုနှစ် မဟာမိတ်များ ဗုံးချအပြီး၊ အေး ဥဩဆွဲတော့ ကျွန်တော်တို့မြင်းလှည်းသမားတွေ ထုံးစံ၊ သူများ ဒုက္ခရောက်ကြတုန်း မြင်းလှည်းခ များများရအောင်သွားကြတာ။ မီးလောင်ဗုံး အချခံရတဲ့ လူသေတွေ မြင်ကွင်းပါပဲခင်ဗျား။

ကဲ... ရှင်းကြပလားခင်ဗျား၊ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ဖြစ်အောင် ကျွန်တော် ဆောက်တည်လိုက်ပုံ။ ဒီလိုပဲ ဟိုနဲ့ဒီနဲ့ ဖက်စပ်ယူရတယ်ခင်ဗျ။ ဘယ်အစစ် အမှန်ချည်း ရနိုင်မှာလဲ။ အစစ်အမှန်ဆိုတာကလည်း ဝတ္ထုကောင်း မဖြစ်ဘူး ဗျ။ ဒါကြောင့် မုသားမပါ၊ လင်္ကာမချောလို့ ဆိုသမို့လား။

ကြည့်စမ်း၊ လှလှကြည်ကို ကျွန်တော် ဖန်တီးယူပုံ၊ (၁) ဒေါ်မေစီရဲ့ ကလေး ကင်ပွန်းတပ်ပွဲမှာ တွေ့လိုက်တဲ့ မိန်းကလေးတစ်ယောက်၊ (၂) တိုနီ

ရည်းစား ရီစီ၊ (၃) ယခု ဆရာမကြီးဖြစ်နေတဲ့ 'ငြိမ်း' သူတို့ သုံးယောက် ပေါင်းလိုက်တာဟာ ကျွန်တော့်ရဲ့ဝတ္ထုထဲက တကယ့်ရည်းစား လှလှကြည် ဖြစ်သွားပါရောခင်ဗျာ။ ဒီဝတ္ထုရေးနေစဉ်အခါမှာ ငြိမ်းသော်လည်းကောင်း၊ ရီစီသော်လည်းကောင်း၊ ဟို အမည်မသိ မိန်းကလေးသော်လည်းကောင်း လုံးဝပျောက်ပြီးတော့ လှလှကြည်တစ်ယောက်ပဲ ကျွန်တော့်အနီးမှာ ရောက် နေတယ်။ သူနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့စကားပြောနေတယ်။ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ထုတ်ဖော်မပြောသေးတဲ့အချစ်နဲ့ ယုယ ကြင်နာနေတယ်။ ဒီဝတ္ထုရေးစဉ်အခါ မှာ လှလှကြည်နဲ့ ကျွန်တော်ဟာ ဝတ္ထုထဲကအတိုင်း တကယ်ပဲ ဖြစ်ပျက်ခဲ့ သလို ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ ခံစားနေရပါတယ်။ အဲဒီဝတ္ထုဖတ်တဲ့အခါမှာ စာဖတ်သူဟာ လှလှကြည်ကို မချစ်ဘူးလား။ ချစ်ရမယ်။ လှလှကြည်ကို မသနားဘူးလား။ သနားရမယ်။ ဒါဟာ ကျွန်တော် ခံစားရတဲ့စိတ်၊ စာဖတ်သူ ကို ကူးသွားတာပဲ။

ကဲ ရွှေပွဲလာတို့ ခင်ဗျား။ ဝတ္ထုရေးနည်း၊ ဇာတ်ကောင်မွေးနည်းတော့ ဒါလောက်နဲ့ပဲတော်လောက်ပါပြီ။ ထပ်ပြီးပြောရဦးမယ်ဆိုရင်တော့ ကျွန် တော်ဟာ ဝတ္ထုတိုရှည်တွေ ၅၀၀ ကျော်ပြီကပဲ။ ညဉ့်လုံးပေါက် မိုးလင်းအထိ ရောက်သွားလို့ ကြက်ဖဖောင်းပျံ၊ တောင်ပံလေရိုက်ပါလို့၊ မငိုက်တမ်းသာပ ရွှေပွဲလာရယ်၊ သီချင်းဆိုရလိမ့်မယ်။

ကဲ... သည်မျှနဲ့တော်။ သို့သော် မတင်စုလှိုင် မေးခွန်းက ကျန်သေးဗျ။ မိမိ ဇာတ်ကောင်ကို သတ်လိုလျှင် မည်သည့်ပုံစံနှင့် သတ်ရမည်နည်းတဲ့။ ဟဲ့... ကလေးမရယ်၊ ကိုယ့်ဝတ္ထုထဲက ဇာတ်ကောင်ကိုယ် သတ်တာပဲ၊ အဆိပ်ကျွေးသတ်သတ်၊ သေနတ်နဲ့ ပစ်သတ်သတ်၊ ဓားနဲ့ပဲ ထိုးသတ်သတ်၊ ကိုယ့် ဘာအပြစ်ရှိတာမှတ်လို့။ သတ်ချင်သလို သတ်ပေါ့ကွ။ ခုန 'အလှ ဘယ်မှာနည်း' ဝတ္ထုမှာ လှလှကြည်ကို ကျွန်တော် မဟာမိတ်တွေ ဗုံးနဲ့ သတ်ပစ်လိုက်တယ်မဟုတ်လား။ တင်စုလှိုင် ခင်ဗျားလေးစိတ်ထဲမှာ တစ်ယောက်ယောက်ကို သတ်ချင်နေတယ်ထင်တယ်။ ကိုယ့်ဝတ္ထုထဲထည့်ပြီး ကြိုက်သလိုသာ သတ်ကွ။

ဟဲ ဟဲ ဒါက ရယ်စရာပြောတာပါ။ အမှန်က တင်စုလှိုင် လိုချင်တာက ဒီအဖြေမဟုတ်ပေဘူး။ ကျွန်တော်သိပါတယ်။ သူအမေးမတတ်လို့ပါ။

မေးသင့်တာက (မိမိဇာတ်ကောင်ကို သတ်ရမည့် ဇာတ်လမ်းဆိုလျှင် မည်သည့်ပုံစံနှင့် စီမံ ဖန်တီးရမည်နည်း) လို့ ဖြစ်ရမယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်က ကိုယ့် ဇာတ်လိုက်မလေး သေရတဲ့ဝတ္ထုကိုရွေးပြီး ပြောခဲ့ပါတယ်။

ဒီ ကျွန်တော်တို့ ဘဝသရုပ်ဖော်ဝတ္ထုရေးတဲ့အခါမှာ ဒိုင်းညှောင့်ဝတ္ထုတွေလို လူတွေကို သတ်ချင်တိုင်း မသတ်ရပါဘူး။ ဝတ္ထုကို အကျိုးပြုမယ့်နည်းနဲ့ သတ်ရပါတယ်။ ခုနပြောခဲ့တဲ့ 'အလှဘယ်မှာနည်း' ဝတ္ထုရဲ့ Theme ဦးတည်ရည်ရွယ်ချက်က သတ္တဝါတွေရဲ့ အလှဆိုတာ အရေပြားပေါ်မှာသာ ရှိတယ်ဆိုတာ ပြချင်တဲ့အတွက် အလွန်လှတဲ့ မိန်းကလေးတစ်ယောက်ကို ကျွန်တော် ဖန်တီးပြီးတော့ရင် အလွန်ဆိုးဝါးစွာ ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက် သေစေဖို့ကို ဗုံးတွေ တုန်ခတ်ချနေတဲ့ ဂျပန်ခေတ်ကို အခြေခံလိုက်ပါတယ်။ ဒီဝတ္ထုရဲ့ လိုရင်းအချက်က လှလှကြည် ဒီလိုသေမှပဲ ပေါ်လွင်မယ် ဖြစ်တဲ့အတွက် ကျွန်တော် အဲဒီပုံစံကို စီမံဖန်တီးရပါတယ်။ နို့ပြီး တစ်ခါ စာဖတ်သူမှာ ကရုဏာရသဖြစ်အောင်ကလည်း လှလှကြည်ကို အပျိုစင်ကလေးလုပ်ထားတယ်။ သူချစ်တဲ့လူ မောင်ကြင်ဆွေက အိမ်ထောင်နဲ့ လုပ်ထားလိုက်တယ်။ စာဖတ်တဲ့လူက ဘယ်နည်းနဲ့မှ မပေါင်းစေချင်ဘူး၊ ပေါင်းလိမ့်မယ်လို့လည်း မျှော်လင့်မယ်မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီတော့ တစ်ယောက်ယောက် ကိစ္စချောရမှာပဲ။ ဟဲ ဟဲ ကျွန်တော်ကတော့ ဘယ်သေနိုင်မလဲဗျ။ ခညားတို့ကလည်း။ လှလှကြည်ကိုဖန်တီးကတည်းက သူ့ကိုအဆုံးသတ်မှာ သေစေဖို့ ရည်ရွယ်ပြီးသား။

အဲ ဝတ္ထုနောက်ဆုံးပိုင်းမှာ လှလှကြည်အမေကြီးက ကျွန်တော့်ကို “မောင်ကြင်ဆွေရယ်၊ မင်းကို သူ သိပ်ချစ်တယ်ကွယ်၊ ကိုကြင်ဆွေအလှကို ဘယ်နေ့လက်ထပ်ဖို့ ပြောမလဲမသိဘူး၊ တစ်နေ့တော့ ပြောမှာပဲ၊ ပြောမှာပဲနဲ့ အခုတော့ မင်း မပြောတော့ဘူးမှုတ်လားကွဲ့။”

အဲဒီစာပိုဒ်ရေးတော့ ကျွန်တော့်မှာ တကယ်ဖြစ်ခဲ့ရသလိုပဲ၊ ရင်ဆိုပြီး မျက်ရည်စို့မိတယ်ဆိုရင် မိတ်ဆွေတို့ ယုံချင်မှ ယုံမယ်။ အဲဒီဝတ္ထုရှာပြီး ပြန်ဖတ်ကြည့်ကြပါလေ၊ ကျွန်တော့်မှာ စာရေးတဲ့အခါ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ဖန်တီးပြီး ကိုယ် တကယ်ဖြစ်သလိုပဲ ခံစားရတတ်ပါတယ်။ အခု အဲဒီဝတ္ထုကို ပြန်တွေးရင် လှလှကြည် ကျွန်တော့်ဆီ ပြန်ရောက်လာပါတယ်။

ကဲ သည်မေးခွန်းအဖြေ သည်မျှနဲ့ရပ်ပြီး နောက်တစ်ခု လာစမ်း။

မေးခွန်း (၃)

ဝတ္ထုရေးရာတွင်

(၁) အကြောင်းဆက်ရေးနည်း

(၂) အားပြိုင်မှုနည်း

(၃) အနုစိတ်မှုန်းနည်း

တို့ကို ခြုံ၍ ဆွေးနွေးဖြေကြားပါရန် လေးစားစွာ ပန်ကြားအပ်ပါသည်။

မောင်ညွန့်လှိုင်

ကျော်စွာတပ်စု၊ လေယာဉ်ပစ်အမြောက်တပ်

မင်္ဂလာဒုံ၊ ရန်ကုန်

အင်း ဒီမေးခွန်းတော့ ကျွန်တော် နားမလည်ဘူးဗျ။ (တစ်) အကြောင်း ဆက်ရေးနည်း၊ ဝတ္ထုမှန်သမျှ အကြောင်းကြောင်းအရာရာတွေ ဆက်ရေးထား တာပေါ့ဗျ။ အဲသည်နည်းဟာ ကျွန်တော် အခုန ‘အလှဘယ်မှာနည်း’ ဝတ္ထုအကြောင်း ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်းပါပဲ။ (နှစ်) အားပြိုင်မှုနည်း၊ ဘာနဲ့ ဘာ အားပြိုင်ရမှာလဲ၊ ကျွန်တော် မဖြေတတ်ဘူး။ (သုံး) အနုစိတ်မှုန်းနည်း၊ ဒီနည်းက ဘယ်ပြောလို့ရမလဲ၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ် လေ့ကျင့်မှပေါ့။ ဒီစာပေရေး တာက မုန့်ဟင်းခါးချက်တာလို လူ ဘယ်လောက်ကျွေးမယ်ဆိုရင် မုန့်မျှင် ဖတ်က ဘယ်နှုပိဿာ၊ ငါးက ဘယ်လောက်သား၊ ငရုတ်၊ ကြက်သွန်၊ ဆီ၊ ငံပြာရည်က ဘယ်ရွှေ့ဘယ်မျှ ဆိုတာလို ပြောလို့မရဘူးဗျ။ ကိုယ့်ဟာ ကိုယ် ရေးတတ်မှ တတ်တာပဲ။ သူများကို ပြောမပြတတ်ဘူး။ ဥပမာ တယောဆရာတစ်ယောက်ကို (ဆရာလက်သံ သိပ်ကောင်းတာပဲဗျာ၊ ဒီလို ဖွဲ့ဖွဲ့နဲ့နဲ့ အညှအခရာလေးတွေပါအောင် ဆရာ ဘယ်လိုထိုးသလဲ) မေးရင် ဟိုဆရာ ဘာဖြေတတ်မလဲ။ အဲ... စိတ်တိုတိုနဲ့ ပြောလိုက်မယ်ဆိုရင်တော့ (အို ခင်ဗျား မြင်တဲ့အတိုင်းပေါ့၊ ဘိုးတံနဲ့ တယောကြိုး ပွတ်ထိုးနေတာပဲဗျ) ဆိုတဲ့ အဖြေပဲရမယ်။ အခု ခင်ဗျားမေးတဲ့ အနုစိတ်မှုန်းနည်းကိုလည်း ဖောင်တိန်နဲ့ စာရွက်ပေါ် လျှောက်ရေးတာပဲလို့ ကျွန်တော် ဖြေဖို့ပဲရှိတယ်။

သို့သော် ကိုညွှန်လှိုင်၊ စကားလက်ဆောင်တစ်ခု ပါးပါးမယ်။ ခင်ဗျား
မေးတဲ့ မေးခွန်းလောက်တော့ ခင်ဗျားဟာ စာပေရေးသားလေ့ကျင့်နေသူ
တစ်ယောက် ဖြစ်ပုံပေါ်ပါတယ်။ ဝတ္ထုစာပေရေးသားလိုသူ အားလုံးအတွက်
ကျွန်တော် အကြံတစ်ခု ပေးချင်တာက (ကျေးဇူးပြု၍ ကောင်းကောင်း
နားထောင်ကြပါ။ ဆရာဒဂုန်တာရာနဲ့ ဆရာမင်းယုဝေ၊ ခင်ဗျားတို့ တစ်စုံ
တစ်ရာ ပြောစရာရှိရင် အခန်းပြင်ထွက်သွားကြပါ။ ဟင်းဟင်း အဲလို လိမ္မာ
ကြမှပေါ့၊ ဟဲဟဲ ခင်ဗျားတို့လည်း စာရေးဆရာဖြစ်ချင်ရင် မှတ်ထားကြ
ဗျ။)

စာပေဝါသနာရှင်တွေဟာ ဝတ္ထုတွေဖတ်ကြတယ်။ ဖတ်ပြီးတော့ရင်
မကောင်းဘူး၊ ကောင်းတယ်၊ မကြိုက်ဘူး၊ ကြိုက်တယ်၊ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ်
ဆုံးဖြတ်ချက်ချတယ်။ ဒါဟာ စာဖတ်သူတိုင်းရဲ့ အလုပ်ပဲ ဟုတ်လား။
သို့သော် စာဖတ်သူသက်သက်မဟုတ်ဘဲ စာရေးဆရာ ဖြစ်ချင်တဲ့လူဆိုရင်
ဒီလို ဆုံးဖြတ်ချက် ချပြီးရုံနဲ့ မနေသေးဘဲ ဒီဝတ္ထုကို ငါ ဘာကြောင့် မကောင်း
ဘူး မကြိုက်ဘူးလို့ ပြောသလဲ၊ သို့မဟုတ် ကောင်းတယ် ကြိုက်တယ်လို့
ပြောသလဲ၊ အဖြေကိုရှာပါ။ ဒီတော့မှ ခင်ဗျားဝတ္ထုရေးတဲ့အခါမှာ မကောင်း
တာ မကြိုက်တာကို ရှောင်ပြီး ကောင်းတာ ကြိုက်တာမျိုးကို ရေးနိုင်ပါလိမ့်
မယ်။ ဟုတ်လား။ ကျွန်တော် စာရေး လေ့ကျင့်စဉ်က ဒီအတိုင်းပဲ။ အခုနယ်
သူများရေးတဲ့ ဝတ္ထုတွေ ဖတ်ရင်လည်း ဒီလိုပဲ ဝေဖန်မှုနဲ့ ဖတ်ပါတယ်။
နည်းယူသင့်တဲ့စာကို အမြဲတမ်း နည်းယူလျက်ပါပဲ။ အနုပညာဆိုတာက
ဘယ်တော့မှ ပြီးမြောက်ပြီ ကုန်ဆုံးပြီရယ်လို့ ရှိတာမှမဟုတ်ဘဲ၊ ဟုတ်လား
ကိုညွှန်လှိုင်။

ကဲ နောက် မေးခွန်း (၄)

အတ္ထုပ္ပတ္တိစာပေကောင်းတစ်ခုဖြစ်ရန် မည်သည့်အချက်များ ပါဝင်ရပါမည်
နည်း။

ဌေးဌေးသိန်း
စတုတ္ထနှစ်-မြန်မာစာ၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်
mg yoe . com

(၁) ရေးမည့်ပုဂ္ဂိုလ် (သို့မဟုတ်) အရေးခံရမည့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာကြောင့်လည်းကောင်း၊ တစ်ဖက်ဖက်မှာ ထူးချွန်၍ လည်းကောင်း၊ တိုင်းသိပြည်သိ ထင်ရှားသူ ဖြစ်ရပါမယ်။ အကောင်းဘက်မှာဖြစ်ဖြစ်၊ အဆိုးဘက်မှာ ဖြစ်ဖြစ် ပေါ့ဗျာ။

(၂) အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏ဘဝသည် ရိုးရိုးစင်းစင်းကြီးမဟုတ်ဘဲ အကွေ့အကောက်၊ အနိမ့်အမြင့်၊ အတက်အကျ ဖြစ်ရပ်အဆန်းအပြားတွေ များလေ ပိုကောင်းလေပါပဲခင်ဗျ။

(၃) ရေးသားရာမှာ ရိုးသားမှန်ကန်မှု ရှိရပါမယ်။ အထူးသဖြင့် အော်တိုဘိုင်အိုဂရပ်ဖီခေါ်တဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ရေးရာမှာ ကိုယ်ရည်သွေးမှု၊ ကြွားဝါမှု ကင်းရပါမယ်။ ကိုယ်တော်တာ၊ စွမ်းတာ၊ ထက်တာလေးတွေရှိလို့ မှန်ရာရေးတာတောင်မှ မိမိကိုယ်မိမိ နှိမ်ချပြီးတော့ စာဖတ်သူ စိတ်ထဲမှာ ဩော် သူမှန်တာ ရေးပေတာပဲလို့ ယူဆအောင် ရေးသားရပါမယ်။

အဲ အခု ကျွန်တော်က ကိုယ့်အတ္ထုပ္ပတ္တိကိုယ်ရေးခဲ့၊ ရေးတုန်းရေးဆဲမို့ ကိုယ်တွေ့ကြုံခဲ့ရတာလေးတစ်ခု စကားစပ်မိလို့ပြောရဦးမယ်။ အလောင်းစည်သူ စကူးခေါ်တဲ့ ကြံတောသုသာန်နားက အ.ထ.က က တစ်နေ့ ဖိတ်လို့ ကျွန်တော် သွားရောက်ဟောပြောရပါတယ်။

ဒီဟောပြောပွဲမှာ မေးချင်တာရှိလည်း မေးနိုင်ပါတယ်ဆိုလို့ ကျောင်းသား လူပျိုပေါက်ကလေးတစ်ယောက်က အရပ်က ခပ်ဆိုးဆိုးရယ်ဗျ၊ သူက စမေးတယ် “ဆရာ အခုရေးနေတဲ့ ရှုမဝမဂ္ဂဇင်းထဲက ဆရာအတ္ထုပ္ပတ္တိထဲမှာ ဆရာက တယ်ပြီးတော့ ‘မြာ’ စွဲပါလား၊ ဟုတ်မှဟုတ်ပါရဲ့လား၊ အဲသည်လို ဆရာက ရည်းစားများများ ထားတာတွေ ထည့်ရေးတော့ ဖတ်တဲ့ လူငယ်များ စာရိတ္တ မပျက်ပြားစေဘူးလား” တဲ့ မေးလို့ ကျွန်တော်က “ကျုပ် ဟုတ်တာ ရေးတာပါပဲဗျာ၊ ရည်းစားများများထားတဲ့ စာတွေဖတ်ရလို့ စာရိတ္တပျက်မှာ မစိုးရိမ်ပါနဲ့။ ကျုပ်လိုပဲ မြာတွေ များများစွဲပါစေဦး။ တကတဲ၊ များများ စွဲချင်တိုင်း ဖြစ်မှတ်လို့၊ ကဲ... ကိုယ့်လူ အခု ရည်းစား ဘယ်နှယောက် ထားဖူးသလဲ” လို့ ပြန်မေးလိုက်ရသဗျ။ သူ့ရုပ်ကြည့်ပြီး နံဆေးပရိသတ်က

ရယ်ကြတယ်။ ဒီလူငယ်လေးကို ကျွန်တော်ပြောလိုက်တဲ့စကားထဲမှာ ကျွန်တော့် ကိုယ်ရည်သွေး ပါနေတယ်။ ဒါပေမဲ့ ရယ်စရာလိုလုပ်ပြောလိုက် တဲ့အတွက် ကြားရသူများ နှစ်သက်သွားကြပါတယ်။

အဲဒီတော့

(၄) ရေးသားရာမှာ လိမ္မာပါးနပ်မှု လိုပါတယ်။ ဟာသနှောပြီး ရေးနိုင်ရင် ပိုကောင်းပါတယ်။ ဟာသကို မကြိုက်တဲ့လူ မရှိပါ ဘူး။ ဘိုင်အိုဂရပ်ဖီခေါ်တဲ့ သူများ အကြောင်းရေးတာဖြစ်ရင် ထိုလူရဲ့ စွမ်းရည်နဲ့ ဂုဏ်ပုဒ်တွေကို ကြိုက်သလို ဖော်နိုင်ပါ တယ်။

(၅) အကြောင်းအရာ အစစ်အမှန်ဖြစ်သော်လည်း စာရေးခြင်းဟာ စာဖတ်သူအတွက်သာဖြစ်တဲ့အတွက် စာဖတ်သူ အကျိုးမဲ့မှာကို ရှောင်ပြီးတော့ စာဖတ်သူအတွက် အကျိုးသက်ရောက်မှာကို သာ ရေးသင့်ပါတယ်။

အတ္ထုပ္ပတ္တိရေးရာမှာ ဒါဟာ ကျွန်တော့်အယူအဆပါပဲ မဋ္ဌေးဋ္ဌေးသိန်း ရေ။

မေးခွန်း (၅)

သင်ခန်းစာ ရလိုက်သော မိမိကိုယ်တွေ့အဖြစ်မှန်များကို ရေးသားလျှင် တစ်စုံ တစ်ယောက်သောသူ၏ အမည်နာမ နေရာဌာနကို မဖော်ပြဘဲ သွယ်ဝိုက် ရေးသင့်ပါ သလား။ တစ်စုံတစ်ယောက် ၏ဂုဏ်သိက္ခာကို ထိခိုက်ခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ စာဖတ်သူ အား မိမိနည်းတူ သင်ခန်းစာရနိုင်မည်ဆိုလျှင် နာမည်နေရပ်မှန်တွေ ရေးနိုင်ပါ သလား... တဲ့။

တင်တင်မြ

အမှတ် ၈၊ မင်္ဂလာလမ်း၊ သယံဇာတကျွန်း

မတင်တင်မြရေ...

အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ရဲ့ ခွင့်ပြုချက်မရဘဲနဲ့ အမည် နေရပ်မှန်တွေကို ထည့်မရေးသင့်ပါဘူး။ ဟာ... ဒီအကြောင်းအရာဟာဖြင့် တိုင်းသိပြည်သိ

ဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အမည်နေရပ်အမှန်ပါမှ ထိရောက် ကောင်းမွန်မယ်ဆိုရင် ပဏာမ သူတို့နဲ့ တွေ့ဆုံပြီး ခွင့်တောင်းပါ။

ဒီလိုရှိတယ် မတင်တင်မြဲရဲ့၊ လူတွေဟာ သူတို့နာမည် စာထဲပါသွားပြီ ဆိုရင် အဆိုးလား၊ အကောင်းလား၊ ဘာမှန်းညာမှန်း မသိ၊ တစ်စိတ်ကို တစ်အိတ်ကြီး လုပ်တတ်ကြတယ်။ ကျွန်တော့်ကိုယ်တွေ ကြုံခဲ့ရဖူးပေါင်း များပြီ။

တကယ်တော့လည်း စာရေးတတ်ခါစမှာ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်က မိတ်ဆွေ သူငယ်ချင်း နာမည်တွေ တယ်ပြီး ထည့်ချင်တာပဲ။ ကိုယ်က သူတို့ကို အမှတ်တရပါ။ ဒါပေမဲ့ တချို့က ဘာမသိ ညာမသိနဲ့ မကြိုက်တတ် ကြဘူး။

ကျွန်တော် ပထမဦးဆုံး ကြုံတွေ့ခဲ့ရပုံ ပြောရဦးမယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ ဈေးဦးပေါက် နံပါတ်တစ် 'ဘရန်ဒီတစ်ပုလင်း' ဝတ္ထုမှာပေါ့။

အဲဒီအထဲ ကျွန်တော်နဲ့ မြင်းလှည်းမောင်းဖက် သောက်ဖော်စားဖက် သူငယ်ချင်းတွေ နာမည်များ ထည့်ရေးလိုက်မိပါတယ်။ ဒီဝတ္ထုထွက်ပြီး မကြာပါဘူး၊ ရှုမဝဦးကျော်ဆီက စာ ကျွန်တော့်ဆီ ရောက်လာတယ်။

“ရှုမဝတိုက်ကို မြင်းလှည်းသမားတွေ ဝိုင်းအုံလာလို့ဗျ။ သော်တာဆွေ ဆိုတာ ဘယ်ကောင်လဲ။ ဘာကြောင့် သူတို့နာမည်တွေ ထည့်ရေးရသလဲတဲ့။ တကယ်လူကြမ်းတွေဗျ၊ ခင်ဗျားတွေရင် ရိုက်မယ့်ပုတ်မယ့်ပုံပဲ။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်က သူတို့ကို တောင်းပန်ပြီးတော့ သော်တာဆွေ ဆိုတာ ရန်ကုန် က မဟုတ်ပါဘူး၊ မန္တလေးမှာ နေပါတယ်။ ကျွန်တော် သူ့ဆီ စာရေး အကြောင်းကြားပါမယ်။ ခင်ဗျားတို့နာမည်တွေက ဘယ်သူတွေပါလဲ မေးတော့ ကိုမောင်ခင်၊ ကိုသိန်းလေး၊ ကိုမြတ်သာတဲ့ဗျ။ အဲဒါ ခင်ဗျားကြည့် ရှင်းလိုက်ဦး” လို့ ဦးကျော်က ရေးလိုက်တယ်။

အဲဒီအချိန်တုန်းက ကျွန်တော်က မန္တလေး ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်း အိမ်မှာပါ။

ကြည့်စမ်း၊ ကိုမြတ်သာ ဆိုတာက ကျွန်တော့်မြင်းလှည်းဒရိုင်ဘာ။ ကိုမောင်ခင်နဲ့ ကိုသိန်းလေးက ကျွန်တော့်လိုပဲ မြင်းလှည်းပိုင်။ တကယ်တော့ လည်း သူတို့က ကျွန်တော်မှန်း မသိလို့ကိုး။ ဦးကျော်ဆီက စာလာကြောင်းနဲ့

သော်တာဆွေ ဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ သောက်ဖော်ကြီး မောင်ကြင်ဆွေပါပဲလို့
စာပြန်လိုက်မှ ကျေအေးသွားကြသဗျ။

ကဲ... ဒီတော့ မတင်တင်မြရေ၊ ဒီလို လူအမည်၊ နေရပ်အမှန်တွေ
ထည့်မရေးတာ ကောင်းပါတယ်ဗျာ။ သူတို့နာမည်ပါတာနဲ့ ဝတ္ထုကလည်း
ပိုမကောင်းလာပါဘူး။ စာဖတ်ပရိသတ်ကလည်း သူတို့ သိကြတာ မဟုတ်
ပါဘူး။

မေးခွန်း (၆)

၁၉၇၄ ခု အောက်တိုဘာလထုတ် မိုးဝေမဂ္ဂဇင်းတွင် သခင် မြသန်း၏ စာပေ
ဆောင်းပါးနှင့်ပတ်သက်၍ ယနေ့ ခေတ်ရေစီးကြောင်းပေါ်တွင် အခြေခံပြီး ဆွေးနွေး
စေလိုပါသည်။

မောင်ကြည်စိန်
စတုတ္ထနှစ် (မြန်မာစာ)
၀/သ တက္ကသိုလ်

ကိုကြည်စိန်... ကျွန်တော် သခင်မြသန်းရဲ့ အဲဒီဆောင်းပါးကို ဖတ်မှ
မဖတ်ရတာပဲဗျာ၊ ဘယ့်နှယ်လုပ် ဆွေးနွေးမလဲ။ အဲ... တစ်ခုတော့ ကျွန်တော့်
သဘောကို ပြောထားလိုက်မယ်။ သခင်မြသန်းရဲ့ဆောင်းပါးကို ကျွန်တော်
ဖတ်ရလို့ ကြိုက်တယ်ဆိုရင် သခင်မြသန်းကို ချီးကျူးထောက်ခံလိုက်မယ်၊
မကြိုက်ဘူးဆိုရင်တော့ နှုတ်ပိတ်နေလိုက်မှာပဲ။ ဘာကြောင့်လဲဆို ကျွန်တော်
က မည်သူနဲ့မှ ဆန့်ကျင်ဘက် မလုပ်ချင်ဘူး။ ကျွန်တော်က ဣဋ္ဌာရုံကိုသာ
လိုချင်တယ်၊ အနိဋ္ဌာရုံကို မလိုချင်ဘူး။

ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာက စာပေကို ကျွန်တော် လူပျိုတုန်းက အပျိုတွေ
ပေါ်မှာ သဘောထားသလိုပဲ ထားတယ်။ ဘယ်လိုလဲဆိုရင် အပျိုချောချော
တွေ့ရင် သူ့အလှကို ချီးကျူးမယ်၊ ကဗျာဖွဲ့မယ်၊ မေတ္တာစာပေးမယ်။ အဲ...
မချောဘူးဆိုရင် လှည့်တောင် မကြည့်ဘူး။ ဒီလိုမှ မဟုတ်ဘဲ မှန်တဲ့အတိုင်း
ရယ်လို့ သူ့ကို 'ဟဲ့ နင် မချောဘူး၊ အရုပ်ဆိုးမ' ရယ်လို့ သွားပြောရင်
သက်သက် ပါးရိုက်ခံရမယ် မဟုတ်လား။

ဒါကြောင့် စာပေပေါ်မှာလည်း ကျွန်တော် မကြိုက်တဲ့စာ တွေ့ရင် မဝေဖန်ဘူး၊ အမှန်းမခံဘူး။ အဲ ကောင်းတဲ့စာ၊ ကြိုက်တဲ့စာတွေ့ရင် ချီးကျူးဖို့ ဝန်မလေးပါဘူး။ နီးစပ်ရာလူများကိုလည်း ဖတ်ဖို့ တိုက်တွန်းတတ်ပါတယ်။

ဟုတ်လား ကိုကြည်စိန်၊ ဒါ ကျွန်တော့် သဘောထားပါပဲ။ ကျွန်တော့် မှာ သူများစာတွေ ဝေဖန်နေဖို့ အချိန်မရှိပါဘူး။ ကိုယ့်စာကိုယ် ရေးနေရတာ မအားမလပ်နိုင် ရှိနေပါတယ်။

မေးခွန်း (၇)

- (က) ဆရာသော်တာဆွေ ရေးသားထုတ်ဝေသမျှ ဝတ္ထုတို ပေါင်းချုပ်များ တွင် အနှစ်သက်ဆုံး ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်အကြောင်း သိလိုပါသည်။
- (ခ) ရေးသမျှ ဝတ္ထုတိုများထဲတွင် အနှစ်သက်ဆုံး ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ်ကို သိလိုပါသည်။ ဘာကြောင့် နှစ်သက်တယ်ဆိုသည်ကိုလည်း ပြောပြ စေလိုပါသည်။

မင်းယုဝေ
အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ မြဝတီပုံနှိပ်တိုက်
ရန်ကုန်

ဆရာမင်းယုဝေခင်ဗျား...

ကျွန်တော် ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့တဲ့ ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်များကတော့ ပထမဦးဆုံး ‘ဘဝထိုထို’ စာပေဆု ရခဲ့ပါတယ်။ ဒုတိယ ‘ပြည်မြန်မာ၏ ပြယုဂ်များ’၊ တတိယ ‘သတ္တဝါတို့၏ သံသရာ’ စာပေဆုရပါတယ်။ စတုတ္ထ ‘ဤလောက မြေမဟီဝယ်’၊ စာပေဆု ရပါတယ်။ ပဉ္စမ ‘လူ့ဘုံခန်းဝါ’။ ဆဋ္ဌမ ‘လောက လူ့ပြည်’။

ဒီ ၆ အုပ်အနက်မှာ ကိုယ့်လက်ရွေးစင်တွေပဲလေ၊ ကြိုက်တော့ အားလုံး ကြိုက်တာပေါ့။ အခု ဆရာမင်းယုဝေက ဘယ်ဒင်းအကြိုက်ဆုံးလဲ မေးခွန်းရှိတော့လည်း အဖြေပေးရမယ်ပေါ့။ ‘လူ့ဘုံခန်းဝါ’ ကို ကျွန်တော် အကြိုက်ဆုံးလို့ ဆိုချင်ပါတယ်။ ဒီစာအုပ်ဟာ စာပေဆု မရပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ့်ဟာကိုယ်တော့ သိပ်အားရတာပဲ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ဒီစာအုပ်ထဲက

ဝတ္ထုတိုတွေမှာ လူတန်းစားမျိုးစုံပါတယ်။ အကြောင်းအရာမျိုးစုံပါတယ်။ ခွေး၊ ကြောင်၊ ကြက် ဝတ္ထုတွေလည်း ပါသေးတယ်။ ‘မိုးတိမ်’ ‘ငွေကို လေလိုသုံးသူ’ ‘ကျောက်ဖြိုး ကျော်ကြီး’ ဒီဝတ္ထု ၃ ပုဒ်ကို နှိုင်းယှဉ် ဖတ်ကြည့်ဖို့ ကျွန်တော် တမင် ၃ ခု ယှဉ်ထည့်ထားပါတယ်။ ကျောက်ဖြိုးကျော်ကြီး ဆိုတာ တကယ့်အရူးအပေါကြီး၊ သူများနှပ်တိုင်းခံရတဲ့ကောင်ကြီး။ သို့သော် သူ စိတ်ချမ်းသာတယ်၊ သူ့ဘဝအောင်မြင်တယ်။ ငွေကို လေလို သုံးသူ ကိုမြမောင်မှာ သူ့ဘဝ ဘာအောင်မြင်မှုမှ မရဘူး။ ဘာကြောင့်ဆို ငွေက ချမ်းသာလွန်းနေတော့ သူ့အဖို့ ဘာလုပ်စရာမှ မလိုတာဘဲ။ မိုးတိမ်က ရောင့်ရဲတင်းတိမ်ခြင်း၊ သူများအကျိုး ဆောင်ခြင်းနဲ့ တဲကုပ်ကလေးမှာ တစ်ဦးတည်း ချမ်းသာစွာ နေတယ်။ ကိုယ့်ငါးချဉ်မို့ ကိုယ်ချဉ်တာပဲပြောပြော အင်မတန်ကောင်းတဲ့ ဝတ္ထုတွေပါ။

ဝတ္ထုကောင်းတို့မည်သည်မှာ စကားပြောတယ်ဗျ။

ဝတ္ထုကောင်းတို့ရဲ့ ဂုဏ်အင်္ဂါက ဖတ်လို့ကောင်းတယ်။ ဖတ်ပြီးတော့ လည်း စာဖတ်သူက တစ်ခုခုရလိုက်ရပါမယ်။ အဲဒီရလိုက်တာဟာ အဲဒီဝတ္ထု က စာဖတ်သူကို ပြောလိုက်တာပါပဲ။ အဲဒီလိုပြောလိုက်တာဟာ စာဖတ်သူ သိပြီး၊ လက်ခံပြီးသား ဆိုရင်လည်း သုတိသာယာရှိပြီး ‘ဟုတ်ပါပေ’လို့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ထောက်ခံ ပေးမယ်။ မသိသေးတာ ဖြစ်နေရင်လည်း ဟုတ်၊ မဟုတ်ကို ချင့်ချိန်ဆုံးဖြတ်တဲ့ အကျိုးတရားကို ရပါလိမ့်မယ်။

အဲဒီ ‘လူ့ဘုံခန်းဝါ’ စာအုပ်မှာပါတဲ့ ဝတ္ထုတိုတွေအားလုံးဟာ စာဖတ် သူကို စကားတစ်ခုခု ပြောကြတာချည်းပဲမို့ ကျွန်တော် အကြိုက်ဆုံးလို့ ပြောပါတယ် ဆရာမင်းယုဝေခင်ဗျာ။

ရေးသမျှ ဝတ္ထုတိုတွေထဲမှာ အနှစ်သက်ဆုံးတစ်ပုဒ် ပြောပါဆိုလို့ နှုတ်အားဖြင့် ရှင်းလင်းပြောလို့ လွယ်မှာကို စဉ်းစားလိုက်တော့ ‘မှန်ကန်ခြင်းနဲ့ ရဲရင့်ခြင်း’ ဆိုတဲ့ ဝတ္ထု။ ‘သတ္တဝါတို့၏သံသရာ’ စာအုပ်ထဲမှာ ပါခဲ့ပါတယ်။

သူ့ကို ကျွန်တော် ဘာကြောင့် နှစ်သက်ပါသလဲ ဆိုတော့ ဇာတ်လမ်း ကလေး အတိုချုပ်ပြောပြရလိမ့်မယ်။

အင်္ဂလိပ်ခေတ်က ကျွန်တော်တို့ တောရွာတွေမှာ အင်မတန် ဩဇာ တိက္ကမရှိတဲ့ သူကြီးတစ်ယောက်။ ရွာဆယ်ရွာကို အုပ်ချုပ်ရတဲ့အတွက်

ဆယ်ခိုင်သူကြီးလို့ ခေါ်တယ်။ ငွေဓားလွယ်ဆု ရတယ်။ နှစ်လုံးပြုးသေနတ်
 ကိုင်ရတယ်။ အင်အားဗလ အရာမှာ နွားထီးကြီးတစ်ကောင်ရဲ့ နံစောင်းကို
 သူ့လက်သီးနဲ့ထိုးရင် ဗိုင်းခနဲ လဲနိုင်တယ်။ ပညာဉာဏ်အရာမှာ ဘုရားကိုးဆူ
 ဆရာ၊ ဘိသိက်ဆရာ၊ ကွက်စိပ်ဆရာ၊ ကဗျာဆရာ၊ ရှေးခေတ်က ကျေးရွာ
 တွေမှာ ပဉ္စင်းခံရှင်ပြု ဖိတ်စာတွေမှာ ကာရန် နဆာနဲ့ ရေးရတယ်။ အလှူပွဲမှာ
 လည်းကောင်း၊ မင်္ဂလာဆောင်မှာလည်းကောင်း ရတုပိုဒ်စုံ သြဘာစာတွေ
 ဖတ်ကြတယ်။ အဲဒါမျိုးတွေကို ကျွန်တော်တို့သူကြီး ဦးအောင်ကွန်းက သူ
 ကိုယ်တိုင်ရေး၊ သူကိုယ်တိုင်ဖတ်တာပဲ။ နို့ပြီး သူ့ကိုယ်မှာ တစ်ကိုယ်လုံး
 ဆေးနီဆေးနက်တွေနဲ့ ထိုးထားတဲ့ အရုပ်မျိုးစုံ၊ အင်းမျိုးစုံလည်းရှိလို့ သူ့နှုတ်
 မှာ သူရသတိနတ်သမီး စောင့်တယ်။ ကာယသိဒ္ဓိ-ပိယသိဒ္ဓိများလည်း
 ပြီးတယ်လို့ ဆိုကြတယ်။

အဲဒီ ပိယသိဒ္ဓိကြောင့်လားထင်ပါရဲ့။ သူကြီးမင်း အသက် ၅၀ ကျော်၊
 ၆၀ နီးလောက်မှာ အသက် ၃၀ လောက်ရှိတဲ့ လင်ရှိမယား မိန်းမခပ်ချောချော
 နဲ့ ချစ်ကြိုင်းငင်မိလို့ ဒုက္ခတွေ့ပါရောလား။

ရှင်ဘုရင်ဆိုရင် သူ့မယားလိုချင် သူ့လင် သတ်မယ်ပေါ့။ အခုတော့
 တောသူကြီးလောက်ဆိုတော့ အမယ် သိပ် အထင်မသေးနဲ့ဦး၊ အဲဒီမိန်းမလင်
 ရဲ့ အကျီအိတ်ထဲကို ဘိန်းထည့်ထားခိုင်းပြီး သူကြီးက ဆယ်အိမ်ခေါင်းနှစ်
 ယောက်နဲ့ သွားဖမ်းလိုက်သဗျ။ ခမျာ ထောင် ၃ လ ကျသွားရော၊ မပိုင်လား။

အဲဒီတော့မှ ကျုပ်တို့သူကြီး သူတော်ကောင်းကြီးဟာ သူ့အိမ်က
 မယားကြီးနဲ့ သားသမီးတွေကို အိမ်က နှင်ထုတ်ပြီး သူများမယားကို အိမ်ပေါ်
 ခေါ်၊ ရိက္ခာယူတော် မူတယ်။ ဒီနေရာမှာ ငါ့ရွာ၊ ငါသူကြီး၊ ဘယ်သူက
 ဘာပြောဝံ့မှာတုံးပေါ့။ သို့သော် သူ့ကို တကယ်တွယ်မယ့်လူက အသင့်ပဲ။
 ဘယ်သူမှတ်လဲ၊ သူ့ယောက္ခမ အသစ် စက်စက်၊ အခု သူယူလိုက်တဲ့ မိန်းမရဲ့
 အမေ အသက် ၆၀ ကျော် အမယ်ကြီး။ ပိန်ပိန်လေးရယ်။

မနေ့ညက သူ ဒီမိန်းမကို ခေါ်ယူခဲ့တယ်ဆိုပဲ၊ နောက်တစ်နေ့မနက်
 လင်းအားကြီးမှာ ဆောင်စားရှည် ဓားလွယ်တစ်ချောင်းကိုင်ပြီး အမယ်ကြီး
 ရောက်လာတယ်။

သူကြီးအိမ်က တံခါးမဖွင့်သေးဘူး၊ ညားစ လင်မယားနှစ်ယောက်

စက်တော်ခေါ်ကြတုန်း အမယ်ကြီးဟာ တစ်ခါတည်း တံခါး ဓားရိုးနဲ့ဆောင့် ပြီး

“ဟဲ့ မယားခိုးနဲ့ လင်ခိုးမ၊ အိမ်ပေါ်က နှစ်ယောက်စလုံး ဆင်းခဲ့ကြ၊ နင်တို့နှစ်ယောက်လုံးကို ငါ အပိုင်းအပိုင်း ခုတ်သတ်မယ်”

ဒီလို အကြိမ်ကြိမ်အော်တယ်။ အိမ်ပေါ်က တုတ်တုတ်မှ လှုပ်သံ မကြားရဘူး။ နံဆေးပတ်လည်မှာ လူတွေက ဝိုင်းကြည့်နေကြတယ်။ အမယ် ကြီးဟာ ဘယ်သူမှ ဂရုမစိုက်ဘူး၊ အမျိုးမျိုးဆဲရေးပြီးတော့ သူကြီးရဲ့ အိမ် အပေါ်ထပ်ကို ဓားနဲ့ တချွမ်းချွမ်း ပစ်နေတယ်။ ပြန်ကျလိုက်၊ ကောက်ပစ် လိုက်၊ ပါးစပ်ကလည်း မကြားဝံ့ မနာသာဆဲ။ သူ မောရင် ထိုင်နားတယ်။ အမောပြေရင် ထလုပ်ပြန်ရော။ နံဆေးကလည်း ဘယ်သူမှ ဝင်မပြောဘူး၊ မတားကြဘူး။ ဘာကြောင့်ဆို သူကြီး မတရားလုပ်တာ သိနေကြတာပဲ။ အမယ်ကြီးကိုပဲ သဘောကျနေကြတယ်။

အမယ်ကြီးဟာ မနက် အရုဏ်တက်ကတည်းက လာဆဲလိုက်တာ ၁၁ နာရီလောက် သူ ထမင်းဆာတော့မှ ပြန်သွားတယ်။ နောက်တစ်နေ့မနက် လည်း သူ ဒီလိုပဲလာပြန်ရော။ အဲသည်လိုချည်း နေ့စဉ်ရက်ဆက် ၁၀ ရက် လောက်ကြာတော့ သူကြီး ဒီရွာ၊ ဒီအိမ်မှာ မနေဝံ့တော့ဘူး၊ လူမြင်လည်း မခံဝံ့တော့ဘူး။ တစ်ည မိုးချုပ်မှ သူ့တပည့် ဘိန်းစားတစ်ယောက်ကို လှည်း ငှားခိုင်းပြီး ဒီရွာက အပြီးအပိုင်ရှောင်သွားလိုက်တာ စုပ်စမြုပ်စ ပျောက်ကွယ် ပါရောလား။ သူ့ဘဝဟာ အပြီး ဆုံးရှုံးသွားတာပဲ။

ဒီဝတ္ထုနာမည်ကို ‘မှန်ကန်ခြင်းနှင့် ရဲရင့်ခြင်း’ လို့ ကျွန်တော် ပေးထား တယ်။ ဒီဝတ္ထုဟာ စာဖတ်သူကို ဘာပြောသလဲ၊ စဉ်းစားကြည့်ကြပါ။ ဟုတ် လား၊ ဆရာမင်းယုဝေ၊ ခင်ဗျားလည်း ဒီဝတ္ထုကို ကြိုက်တယ်မဟုတ်လား။

မေးခွန်း (၈)

ဆရာသော်တာဆွေ ငယ်စဉ်ကရေးခဲ့သော (၁) မယ်တပ်ကုန်းလို ဝတ္ထုမျိုး၊
(၂) ဒန့်ချန်ဒန့်လို ဝတ္ထုမျိုး (ဇီးကွက်အော်သံနှင့် ဇာတ်သိမ်း)၊ (၃) ပပဝတီလို ဝတ္ထု
မျိုးများ အပေါ်တွင် ယနေ့ သဘောထားခံယူချက်နှင့် ပြန်မြင်ပုံကို တင်ပြပါခင်ဗျာ။
သမိန်သောင်း
စကားဝါပင်လမ်း၊ ကြည့်မြင်တိုင်

ဆရာသမိန်သောင်းက ကျွန်တော့်ကို ငယ်ကျိုးငယ်နာတွေ ဖော်ခိုင်း
သကိုးဗျ။ ဖော်ပါမယ်လေ၊ လူတစ်ယောက်ဟာ မှန်တာလုပ်ရင် ဟုတ်တာ
ပြောရဲရမယ်ပေါ့။ ဘာကြောက်စရာ ရှက်စရာ ရှိသလဲ။ အဲသည်ဝတ္ထုသုံး
ပုဒ်အနက် ‘မယ်တပ်ကုန်း’နဲ့ ‘ဒန့်ချန်ဒန့်’ ဝတ္ထုနှစ်ပုဒ်ဟာ ကိုယ်ခံလိုက်ရတဲ့
မကျေနပ်ချက်တွေကို ကလဲ့စားချေချင်တဲ့ စိတ်နဲ့ ပေါက်ဖွားလာခဲ့တာပါ။

မယ်တပ်ကုန်းဝတ္ထု မြစ်ဖျားခံရာဆိုလို့ရှိရင် ကျွန်တော် ငယ်စဉ်က
အင်္ဂလိပ်စာ မသင်ခဲ့ရတာက စပါတယ်။ ကျွန်တော် ၁၈ နှစ်သားမှာ မြန်မာလို
၁၀ တန်းအောင်ပြီး ကြည့်မြင်တိုင်ဆရာဖြစ်သင်ကျောင်း ရောက်လာတော့
တနင်္ဂနွေတစ်နေ့ ရှိုးကျကျ ဝတ်ပြီး မြို့ထဲ ဘိုင်စကုတ်ကြည့်သွားမယ်လို့
ထွက်လာတော့ လမ်းမှာ မျက်နှာဖြူတစ်ယောက်က တစ်စုံတစ်ခု ကျွန်တော့်
ကို အင်္ဂလိပ်လို မေးတယ်ဗျ။ သူ့စကား ကျွန်တော် ဘာမှနားမလည်ဘူး၊
ဒါကြောင့် ကျွန်တော်က ‘အိုင်နိုး အိုင်နိုး’ ဆိုပြီး ခေါင်းခါပြလိုက်တော့
ဒီမျက်နှာဖြူဟာ ကျွန်တော့်ကို မချေမငံမျက်နှာနဲ့ အရူးတစ်ယောက်ကြည့်
သလို ကြည့်ပြီးမှ ပြုံးစိစိကြီးလုပ်ပြီး ထွက်သွားတယ်ဗျ။

ဒါကို ကျွန်တော် မကျေနပ်တာနဲ့ အင်္ဂလိပ်လိုတတ်တဲ့ မိတ်ဆွေတစ်
ယောက် ပြောပြကြည့်တော့ သူက “ကိုရင့် အိုင်နိုး အိုင်နိုးက ဘာကိုပြောချင်
တာလဲ” တဲ့။ “ဟာ ကျွန်တော်မသိဘူး။ ကျွန်တော်မသိဘူးဆိုပြီး ခေါင်းခါပြ
တာပေါ့ဗျ” ဆိုတော့ သူက အားရပါးရ ရယ်မောပြီး

“ကိုရင့်ရဲ့ အိုင်နိုး အိုင်နိုးဆိုတာက ကျွန်တော်သိတယ်၊ ကျွန်တော်
သိတယ်လို့ ပြောတာကွ။ အဲလိုပြောရင်း ခေါင်းခါပြတော့ မျက်နှာဖြူက
ဘာထင်သွားမလဲ၊ ကိုရင့်ဟာပဲ ကိုရင့် စဉ်းစားကြည့်ပေတော့” ဆိုတော့

ကျွန်တော် ရှက်လိုက်တာဗျာ။ မျက်နှာတိုင်နဲ့ ပြေးဆောင့်လိုက်ချင်ရဲ့။
အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော် နားလည်ထားတာက 'နိုး' ဆိုရင် မရှိဘူး၊
မသိဘူးပဲကိုး။ No နဲ့ Know နိုး နှစ်လုံးရှိနေတာ ကျွန်တော် မသိဘဲကိုးဗျ။
နို့ပြီး အဲဒီမိတ်ဆွေက ဆက်ပြောသေးတယ်။

“ကိုရင်ရုပ်ရည်လေးနဲ့ ဝတ်စားထားတာက တကယ့်ကောလိပ်ကျောင်း
သား စတိုင်ပဲ။ ဒါကြောင့် မျက်နှာဖြူက အင်္ဂလိပ်လို တတ်မယ်ထင်ပြီး
မေးတာ၊ ကိုရင်က တစ်လုံးမှ မတတ်”

ဒါနဲ့ ကျွန်တော် ဆရာဖြစ် အောင်ပြီးတော့ အိမ်ပြန်စာရေးလိုက်တယ်။
လူ့ပြည်မှာ အင်္ဂလိပ်စာ မတတ်ရင်တော့ လူစဉ်မမိတော့ဘူး၊ ဒါကြောင့်
ကျွန်တော် အင်္ဂလိပ်စာ အလွတ်ပညာသင်ကျောင်းမှာ နေပါတော့မယ်။

မိဘများကလည်း ခွင့်ပြုပါတယ်။ ပထမ ကျွန်တော် ဦးလေးတစ်
ယောက်ရဲ့ အိမ်မှာ တည်းပြီး အလွတ်ပညာသင်ကျောင်းကို တက်ပါတယ်။
အဲဒီမှာပဲ နောင် အနာဂတ်မှာ ခုန ဆရာ သမိန်သောင်းပြောတဲ့ 'မယ်တပ်ကုန်း'
ဝတ္ထု ဖြစ်ပေါ်လာချင်တော့ ကျွန်တော့်ဦးလေး ဇနီးဘက်က တူမတစ်ယောက်
က ကြည့်မြင်တိုင် အေဘီအမ် မိန်းကလေးကျောင်းမှာ ဘော်ဒါနေတယ်။
သူက ၉ တန်း။

ကျွန်တော် ဦးလေးအိမ်ရောက်တဲ့နှစ် သီတင်းကျွတ်ကျောင်းပိတ်မှာ
ဒီသူငယ်မက နယ်မှာနေတဲ့ သူ့အမေက ရန်ကုန်လာမှာမို့ သူ့မြို့ကို မပြန်
တော့ဘူး။ ကျောင်းပိတ်တုန်း သူ့ဒေါ်လေးအိမ် ရောက်လာသပေါ့။ ဒီတော့
ကျွန်တော်ကလည်း ရွာမပြန်တော့ဘူး၊ ဘာကြောင့်ဆို ကောင်မလေးက
တော်တော်ချောသကိုးဗျ။

အကျဉ်းချုပ်ပါတော့မယ်ဗျာ။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော် စာပေးရော၊ ဒီဟာမက
သူ့ဒေါ်လေးပြရော၊ ဒေါ်လေးက သူ့အမေကြီးပြရော။ ဒီတော့မှ ဦးလေး
ယောက္ခမကြီးက ကျွန်တော် သူတို့အိမ်လာနေတာလည်း တယ်ပြီး ကျေနပ်
တယ် မဟုတ်တာကိုး။ အကြီးအကျယ် ပွက်ပါရောဗျ။

“ဟင် ခွေးကြီးမှ လက်ပေးသင်ရသလို ခုမှ အေ-ဘီ-စီ-ဒီ သင်ရတဲ့
တောသားက။ ငါ့မြေး ကိုးတန်းကျောင်းသူကြီးများ ရာရာစစ နင်နဲ့တန်
သလား ရာသလား။ အောင်မယ် ခင့်မှမရရင် သေရတော့မယ်ဆိုပါလား။